

ZIGÁNY ÁRPÁD

A KÉKSZEMŰ ÓRIÁS

AMERIKAI REGÉNY

BUDAPEST,
TOLNAI VILÁGLAPJA KIADÁSA

A mű elektronikus változatára a Nevezd meg! - Így add tovább! 4.0 Nemzetközi (CC BY-SA 4.0) Creative Commons licenc feltételei érvényesek. További információk: <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.hu>

Elektronikus változat:
Budapest: Magyar Elektronikus Könyvtárért Egyesület, 2023
ISBN 978-963-417-575-9 (online)
MEK-22512

I.

A „Mauretania” gőzös merész repüléssel hasította az óceán tükrét; mélyen forgó csavarjának tompa zugása elvegyült a gépezet szabályos dobbanásaiba és ez az egyhangú zakatolás szinte álomba ringatta a hatalmas óceánagár utasait. Csak a fedélközön volt némi élet, a második osztályú utasok közt, akiknek egy kisebb csoportja érdeklődve fogott körül két beszélgető alakot. Az egyik valóban meg is érdemelte ezt az érdeklődést; hosszú, sárgaselyem köntöst viselt, bő ujjakkal és nagy, kerek gombokkal és ugyancsak selyemből volt a bő bugyogója is, a fején pedig kis, kerek kalapot viselt. Szóval kínai volt - „sárga ördög”, ahogy az amerikaiak mondják - a javából való hamisítatlan mongol ábrázat, sárgabőrű ferdeszemű, alattomos arc, kiálló pofacsontokkal és befont varkoccsal, mely hosszan lógott le a hátán.

Tao-Ping volt ez a kínai; egyetlen sárgabőrű utasa a hatalmas luxuszgőzösnek, mely tizenkét napja indult el Liverpoolból és a Panama-csatornán át iparkodott San-Franciskóba. A megvetett kínait ugyszólván mindenki kerülte a hajón, csak egyetlen egy utas állt szóba vele, - az, akivel most is beszélgetett. Persze, hogy jólesett a kínainak ez az egyetlen egy ember, aki leereszkedett hozzá; hálás is volt érte a maga módja szerint - és alázatos ragaszkodással, szinte hódoló tisztelettel felelgetett az elegáns fiatalember kérdéseire. Jól beszélt ugyan angolul, de mégis szívesebben használta az anyanyelvét, - s éppen ezért kétszeresen megnőtt szemében a fiatalember, aki a „Mennyei birodalom” nyelvén beszélgetett vele.

Az elegáns fiatalember Várhelyi Géza volt, a milliárdos Montgomery Charlie magántitkára, aki igen élénken beszélgetett a kinaival; nem ugyan azért, mintha rokonszenvezett volna a sunyi, rosszarcú „sárga ördöggel”, hanem csakis azért, mert gyakorolni akarta magát a kínai nyelvben. Meg aztán sajnálta a Tao-Pinget, aki valósággal bélpoklosként járt-kelt a hajó fedélzetén és mindig kitörő, hálás örömmel fogadta az előkelő, elsőosztályú utast, valahányszor ez a fedélközön fölkereste. És Várhelyi már csak azért is szorgalmasan megtette ezt minden nap, mert Montgomery halálosan gyűlölte a kinaikat; ez az ellentét tehát szintén egy ütközőpontja, illetőleg összekötőkapcsa volt az ő állandó és kölcsönös összetűzésüknek.

A verőfényes, ragyogó nyári nap forróságát kellemesen enyhítette a hűvös szellő, amit maga a gyorsan haladó gőzös hajtott. Az öt órai teának éppen vége volt és az elsőosztályú utasok kisebb-nagyobb csoportokban jöttek föl pihenni a ponyvák árnyékában álló kényelmes karosszékekbe. Várhelyi szórakozottan vizsgálta az elegáns utasokat és már alig ügyelt Tao-Ping szavaira... Éppen most bukkant föl a szalon lépcsőjén egy csinos, kacér, szőke fejecske, hosszú utazóköpenyben s miután fürkészve szénézett a fedélzetén, lassan odament a hajókorláthoz, melyre rákönykölt. Ugy látszott, hogy Várhelyi várta a fiatal leányt, mert most már rövidesen ott hagyta a kínait és ő is fölment az elsőosztályú utasok fedélzetére. Szinte észrevétlenül toppant a fiatal leány mellé, aki megrezzenve, de mégis mosolyogva biccentett, amint Várhelyi udvariasan köszöntötte.

A szép szőke leány Malvy Jeannette volt, Montgomeryné társalkodónője, árva és vagyontalan francia leány, akit Párisban ért a szerencse, hogy megtetszett a milliárdos feleségének. Szerény és kedves leány volt, csupa szív és csupa lélek, tele ragaszkodással és hálával mindenki iránt, aki törődött vele. Mindössze két hónapja ismerte még csak Várhelyit, de már is úgy üdvözölte, mint régi barátját, mert érezte, hogy a fiatalember mély és igaz gyöngédséggel szereti őt. Amit meg is érdemelt, mert bájos, gyöngéd és szinte törekeny külseje alatt erélyes, büszke és nemes lélek rejtőzött, - olyan lélek, ami mellett a hozzá méltó férfi nagyon boldog lehet még egyszerű sorsban is.

Várhelyi is rákönykölt a karfára és pár pillanatig így nézték szótlánul a tündöklő, gyöngyös hullámfodrokat, melyeket a gőzös orra szántott a tükörsima vizen.

- Három-négy nap múlva otthon leszünk Jeannette - szólt végre Várhelyi.

- Éppen ideje már - felelte mosolyogva a fiatal leány. - Mert az urnóm már annyira szeszélyes és türelmetlen, mintha idegbeteg lenne.

- Neki ugyan mindegy, akár itt, akár otthon! - mondta Várhelyi vállatvonva. - Mert San-Franciskóban is éppen olyan szeszélyes és ideges. Örökké csodálom, hogyan bírja el a gazdám a sok léha ürességet, a hebehurgya könnyelműséget.

- Maga igazságtalan, Géza! - kiáltott föl Jeannette élénken. - Akit maga léha, gőgös, szeszélyes zsarnoknak gondol: a legjobb lelkű, legkedvesebb asszony; bár az igaz, hogy kissé el van kényeztetve. Ebben azonban az ön gazdája a hibás.

- Persze, mert megengedi a feleségének, hogy éjjel-nappal csak öltözködjék! - gunyolódott Várhelyi - mert Montgomerynének nincs más foglalkozása. Még a férjét is csak afféle páncélos szekrénynek tekinti, akinek semmi más hivatása nincs, mint hogy az ő szeszélyeihez szükséges pénzt előteremtse... Maga még nem ismeri őt, Jeannette!

- Ej, dehogy nem, - tiltakozott Jeannette élénken. - Amit ön mond, az mind csak látszat, mert Montgomeryné jó és érző szívű asszony, ha kissé szeszélyes is. Más nő még sokkal inkább az lenne az ő helyében. Hiszen oly gazdag és szép!...

- Ez még nem ok arra, hogy dölőfös legyen és elnézzon másnak a feje fölé!

- Ah, értem! - nevetett Jeannette kacéran - az ön egyéni hiusága van megsértve. De ön az oka! Miért barátkozik azzal az utálatos kinaival? Hiszen jól tudja, hogy Montgomeryné gyűlöli azokat a sárgaarcu, ferdeszemű embereket, sőt határozottan fél is tőlük.

- Ismétlem: ez még nem ok arra, hogy engem is gyűlöljön, - felelte Várhelyi. - Különben is én csak a kínai nyelvben gyakorlom magamat Tao-Pinggel.

- Hát, ha már olyan jó barátságban van azzal a kinaival, - szólt most Jeannette komolyan - megkérhetné, hogy ne ijesztgesse Montgomeryné. Mindig körülötte settenkedik és erőnek erejével selymet, porcellánt, legyezőt akar neki eladni. Mondja meg kínai barátjának, hogy Montgomeryné ugye vesz tőle semmit; ne tolakodjék tehát, mert könnyen meggyűlhetik a baja...

A fiatal leány hirtelen elhallgatott, mert egy gyönyörű asszony közeledett feléjük, sötétkék, remek szabású angol ruhában. Csak egyetlen egy ékszert viselt: pompás, masszív aranyláncot, tele apró csecsebecsékkel. Klasszikus szépségű fejét büszkén, magasan hordta és Várhelyi önkéntelenül is mélyen köszöntötte, - de Montgomeryné tekintetre se méltatta őt. Nagy, sötét szemeivel rámosolygott Jeannetre és karonfogva elvezette a fiatal leányt.

Várhelyi bosszusan az ajkába harapott és kedvetlenül sarkonfordult, hogy megkeresse Tao-Pinget, mialatt a két hölgy a szalon ajtajához huzódva leült beszélgetni. A nap már leszállt és a szellő hűvösebb lett, úgy hogy az utasok egymásután tűntek el a fedélzetről. De Montgomeryné és Jeannette, jól beburkolózva puha plaidekbe, kényelmesen ringatóztak a hintaszékeken, hallgatván a szalonból kiszűrődő zongorahangokat, melyeknek zsongásába beleszűrődött a tenger habjainak tompa morajlása.

- Nos, kedves Jeannette, - kérdezte Montgomeryné mosolyogva - nem bánta meg, hogy eljött velünk és ott hagyta a szépséges, gyönyörű Párist?

- Óh, asszonyom, - felelte a fiatal leány - ha tudná, mily boldog vagyok!...

- Pedig San-Franciskóban nem lesz ám olyan jó dolga, mint gondolja! Itt a hajón kénytelen vagyok némileg ragaszkodni a társadalmi formákhoz, de majd meglátja, hogy otthon micsoda

zsarnok leszek!... Magát is csak azért szeretem, mert érzem, hogy olyan szende és türelmes leány, akit majd kényem-kedvem szerint kinozhatok...

- De, asszonyom, az Istenért: ne rágalmazza önmagát!...

- Csak egy bánt, - folytatta nevetve a szép asszony - az, hogy maga csinos. Jobban szeretném, ha pupos, sánta és bandzsos lenne... Ámbár viszont mégse félek, hogy elhódítja az udvarlói-mat, mert, ahogy látom, jól megértik egymást azzal az ugrifüles magyarral...

- Hiszen jóformán még nem is ismerjük egymást, - dadogott Jeannette megzavarodva.

- Na, majd gondoskodom róla, hogy jobban megismerkedjenek - ingerkedett a szép asszony. - Ugy látom, hogy ebben a dologban is tennem kell valamit.

- Nem, nem, asszonyom! - könyörgött Jeannette szégyenkezve. - Ne tessék tenni semmit. Ha Várhelyi urnak valóban komoly szándékai vannak, hadd közeledjék ő maga. Ne segítse őt ebben senki és semmi... Óh, Istenem, ki az?

Jeannette ijedten sikoltott föl és halálsápadtan huzódott hátra, egészen a szép asszonyhoz simulva. Montgomeryné is fölugrott és remegve kérdezte:

- Mi az, Jeannette?... Mitől ijedt meg, az Isten szerelmére?...

- Valaki itt volt! - dadogta reszketve Jeannette. - Elbujt a hintaszék mögé és hallgatózott... Aztán megmozdult és akkor észrevettem... Nézze, ott suhan tova lopva, a korlát mellett...

Szemüket kimeresztve néztek a homályos, lappangó alak után, várva, hogy mikor suhan át azon a fényes sugárkörön, mit a nagy szalon villamos körtéi vetettek a fedélzetre. És amikor a rejtélyes alak odaért, kis kerek kalapjáról és nagy gombjairól megismerték a kinait.

- Megint az a sárga szörnyeteg! - suttozta rémülten a szép asszony.

Az arca fehér lett és egész testében reszketett. Jeannette vigasztalni, bátorítani akarta.

A szép asszony olyan volt, mintha láz gyötörné; Jeannette alig bírta csillapítani.

- Hiszen maga semmit se tud! - folytatta Montgomeryné izgatottan. - Rémes szörnyetgek ezek; akár sirnak, akár nevetnek, mindig egyformán torzul el az arcuk. San-Franciscóban mindenki fél tőlük, mert már százezernél is többen vannak és napról-napra vakmerőbbek. Tolvajok és gyilkosok, akiktől sohase lehet nyugtunk. Gyermekeket rabolnak, leányokat, asszonyokat szöktetnek meg és a rendőrség tehetetlen velük szemben.

Jeannette is megborzongott, mert eszébe jutott sok minden, amit még Párisban olvasott a san-franciskói kínai negyed borzalmairól, a förtelmes ópiumbarlangokról, az eltűnt fiatal leányokról, akik sohase kerültek elő, ha csak holtan meg nem találták őket... És ez a Tao-Ping valóban félelmetes alak volt, mikor nesztelenül tovasompolygott, mint a leselkedő macska. Nyakát behuzta a vállai közé, szinte négykézlábra görnyedve osont odább és félig behunyt szemhéjai alól is mindent látott...

Most ért oda hozzájuk Montgomery Charlie, a milliárdos, aki már nyugtalanul kereste a feleségét. Hatalmas, szép szál ember volt, erősen angolszász típus, élesen metszett vonásokkal, melyeknek keménységét nagy, jóságos kék szemei enyhítették.

- Csakhogy megtaláltam magukat, Alice! - mondta megkönnyebbülve.

- Mi pedig már alig vártuk magát, Charlie! - felelte Alice idegesen. - Az a nyomorult kínai megint itt volt és maga tudja, hogy mennyire félek...

- Mit akar itt ez a gazember? - csattant föl Charlie hevesen. - A fedélközi utasoknak nem is szabad ide átjönniök. Holnap mindjárt följelentem a kapitánynak, hogy büntesse meg. Külön-

ben is gyanus ez a fickó; rengeteg sok a podgyásza, csupa faláda, amelyben ki tudja, micsoda csempészett holmi van...

- Jól van, Charlie, - vágott közbe Alice türelmetlenül - most már be akarok menni. Félek, hogy megfázom, vagy hogy újra meglátom azt a kinait. Kérem, szedje össze a plaidemet meg a párnáimat és hozza be a kabinomba.

A milliárdos, aki ezer meg ezer embernek parancsolt, alázatos engedelmességgel szedte össze a felesége holmiját és zugolódás nélkül vitte utána. Alice rendesen „kékszemű rabszolgá”-nak hívta az urát és a Jeannette most igazán látta, hogy ez a jelző valóban találó; mert a milliárdost nemcsak hogy nem bántotta ez a hordári szolgálat, sőt egyenesen hálás mosollyal tekintett Alicera, mintha valami nagy jutalomban részesítette volna...

*

Félórával később az elsőosztályú utasok fedélzete csaknem teljesen néptelen volt. Várhelyi, mivel már megunta keresni Tao-Pinget, cigarettázva jött föl a fedélközről és lassan ballagott az elsőosztályú kabinok felé. De alighogy befordult a folyosóra, fojtott segélykiáltás csapta meg a fülét, amit nyomban dühös káromkodás és fájdalmas hörgés követett. Várhelyi odarohant, s a folyosó kanyarulatánál két sötét alak homályos körvonalait látta. Az egyik a földön feküdt és csak a lábai látszottak, meg a széles szoknyája, - a másik pedig fölötte térdelt, s a földhöz szorítva áldozatát, teljes erejéből gyomrozta.

Várhelyinek fejébe szaladt a vér; - azt hitte, hogy asszonyt vernek. Hirtelen odaugrott, nagy erővel fölrántotta az áldozatán térdelő alakot mire a másik macskaügyességgel fölugrott a földről és simán, csuszva-mászva, mint a kigyó, zajtalanul elsompolygott. Egy pillanatra megfordult és Várhelyi megismerte a kínai sárga arcát, melyet a düh és a szégyen bős vigyorgásra torzított. Csak egy pillanatig tartott ez, mint viharos éjszakában a villám cikázása, - aztán a kínai egy hosszú, tigrishez is méltó ugrással elérte a folyosó sarkát, amely mögött eltűnt... Várhelyi bosszusan harapott az ajkába: szoknyának nézte Tao-Ping bő, lebegő nadrágját és azt hitte, hogy asszonyt vernek. Ráadásul pedig, aki verte: maga Montgomery volt! És az óriás arca szinte lángolt a dühtől.

- No hát ez már mégis sok! - tört ki Charlie mérgesen. - Mit avatkozik bele minden dolgomba? Mit törődik azzal, ha megérdemelt leckében akarom részesíteni ezt a nyomorult kinait, aki mindig a feleségem körül ólálkodik?...

Mielőtt Várhelyi felelhetett volna, hirtelen kinyílt a legközelebbi kabinajtó, melyből Alice lépett ki és utána Jeannette is kijött a zajra. Mind a ketten sápadtak voltak és kivált Alice annyira megrémült, hogy szólni is alig tudott.

A folyosó lármájára itt is, ott is kinyíltak a kabinok ajtajai, s az utasok ijedten dugták ki a fejüket, tudakolva a csöndháborítás okát. Alicenak sehogyse tetszett ez, mert nem szerette a botrányt. Gyorsan behívta hát Charliet a kabinjába, - s mikor az ajtó bezárult az amerikai mögött, Várhelyi vállat vonva sarkonfordult és visszament a födélzetre. A friss tengeri szellő ugyan kifujta fejéből az izgalmat és a bosszúságot, de azért mégis elmúlt éjfél, mire rászánta magát a lefekvésre. Aludni azonban még ekkor sem tudott.

II.

Montgomery másnap reggel följelentette a kinait, akit a gőzös kapitánya rögtön elő is vezetett. De harapófogóval se bírták kivenni belőle, hogy miért ólálkodott Montgomeryné ajtaja előtt. Voltak, akik azt mondták, hogy Alice mesébe való ékszereire fájt a foga; akadt olyan is, aki azt hajtogatta, hogy a gyönyörű asszony hódító szépségének volt a holdkórosa, de határozott vádat mégse tudtak emelni a kinai ellen. Ráhúzták tehát azt a paragrafust, hogy a hajótörvények ellenére, mint fedélközi utas, többször belopózott az első osztályra és ezért egy napi elzárásra ítélték.

A kinai ember becsvágyó és önérzetes. Tao-Ping tehát irtózatosan szégyelte, hogy Montgomery megverte őt és ráadásul még meg is szégyenítette azzal, hogy bezáratta. Mivel azonban a sértést egyelőre megtorolni nem tudta, elnyomta lángoló bosszuvágyát és jobb időkre halasztotta a fizetést. Egyelőre tehát úgy tett, mintha föl se venné a rajta esett sérelmet, s mikor a „Mauretania” harmadnap közeledett San-Francisko kikötőjéhez, ő is az idegesen zsibongó utasok közé vegyült.

Várhelyi nem vegyült el a tolongó tömegben, hanem kissé oldalt állott, az első osztály fedélzetén, vigyázva Montgomery tömérdek málhájára. Onnan látta, hogy az utasok valósággal kerültek Tao-Pinget, mintha bélpoklos lett volna és a szegény kinai csüggedten, leverten ödögött az ellenséges érzésű tömegben. Várhelyi nemes és egyenes lelkét bántotta ez az oktan embertelenség. Odament hát Tao-Pinghez és beszédbe eredt vele.

A kinai arca földerült egy pillanatra és ravasz, ferde szemeiből Várhelyi felé villant a hálának egy futó sugara majd egy kártyát vett elő s arra ráírta a nevét és san-franciskói lakásának a címét is. Várhelyi elmosolyodott, mikor a hízog sorokat elolvasta, aztán közömbösen eltette a kártyát és visszament Montgomery málhái mellé.

Ekkor azonban szomorú fordulat következett, amely végzetes lett a kinaira. Montgomery ugyanis, aki gyanakodott, hogy Tao-Ping valami tiltott árut akar becsempészni a magával hozott sok apró faládában, megmondta ezt a gyanúját a rendőrtisztnek, aki az utasok ellenőrzése céljából jött a gőzösré. A rendőrfőnök rögtön előállította Tao-Pinget, s egyuttal felbontatott hármát a gyanús ládák közül. És most következett a tragédia. Amint ugyanis a láda tetejéről lehányták az egy sor kinai könyvet és esernyőt, ezek alól revolverek agya és török markolata bujt elő...

Az eset megdöbbenő és szenzációs volt. A derék kinaiak, miután a rendőri tilalom miatt San-Franciskóban nem vásárolhattak fegyvert, elküldték Tao-Pinget Európába, hogy onnan hozzon töröket és revolvereket... Ám a rendőrfőnök nem habozott; halk, szilárd hangon megparancsolta, hogy a ládákat el kell kobozni, Tao-Pinget pedig letartóztatta.

A kinainak sárga arca eltorzult a kétségbeeséstől. Tao-Ping dühösen tiltakozott, de mikor látta, hogy a rendőrfőnök rá se hederít, egyszerre nyugodt lett és elrejtette dühét szintelen, hideg, közömbös mosolygása alá. Várhelyi messziről figyelte ezt a jelenetet és félelmesebbnek találta a hirtelen, szörnyű nyugalmat, mint az előbbi dühkitörést... Micsoda akaratnak kell annak lennie, - gondolta magában megdöbbenve - amely így el tudja fojtani leghevesebb indulatait?!

Pár perc múlva kihordták a partra Montgomery málháit és Várhelyi szabad volt. Csak másnap reggel kezdődött ismét a hivatala és így majdnem az egész nappal szabadon rendelkezett, mert még alig múlt kilenc óra. Ő is összeszedte hát kevés podgyászát és fölülvén az autóra, hazavitette magát az Astoria-fogadóba. Mielőtt az autó elindult, még egyszer szétnézett.

Végtelen vágyakozással kereste a kis Jeannettet és boldog lett volna, ha csak egy pillanatra is láthatja.

Maga se tudta, hogyan telt el a délelőttje; unottan rakosgatott otthon és elolvasta a néhány levelet, mely távolléte alatt a lakására érkezett. Aztán lement ebédelni és sóhajtva gondolt arra, hogy milyen más volt még a tegnapi ebéd is!... Akkor szemközt ült Jeannette-el és a szép leány mosolygása megédesített minden falatot. Most pedig... kellemetlenül kavargatta a feketekávéját, mikor egyszerre csak előtte termett Bob, az aranysujtásos kis négerfiu, Montgomery kedvenc inasa.

- Nos, mi baj van, Bob? - kérdezte Várhelyi meglepetve.

- Nem tudom, mister, - vigyorgott a kis néger - csak itt vagyok az autóval. Mister Montgomery kéreti, hogy azonnal tessék feljönni a lakásba.

Várhelyi szótlanul fölhajtotta a kávéját és tíz perc múlva már a milliárdos dolgozószobájában volt. Montgomery nagyon izgatottan várta és rögtön rátért arra, amiért oly sürgősen kérette Várhelyit.

- Félórával ezelőtt idetelefonáltak a gyárból, hogy Wilkinson eltűnt, - mondta rekedten. - Egy kínai fiu jött hozzá valami levéllel, vagy izenettel, úgy tíz óra tájban. Akkor azt mondta, hogy negyedóra múlva visszatér, de mielőtt elment, pár sort írt, amit leragasztott és ezt a levelet azzal adta át a helyettesének, hogy ha délig nem jönne vissza, akkor bontsák föl.

- És nem tért vissza? - kérdezte Várhelyi hirtelen.

- Nem, sőt még most sincs otthon - felelte a milliárdos.

- És a levél?...

- Blacksmith, a helyettese, félegykor fölbontotta a levelet, - mondta Montgomery. - Csak ez volt benne: „A kínaiak hatalmában vagyok. Kerestessenek, de rögtön, míg nem késő. Wilkinson”...

- Érthetetlen, - rázta a fejét Várhelyi. - Miért ment el hát, ha tudta, vagy sejtette, hogy veszedelem fenyegeti?

- Ahogy Blacksmith előadja, Wilkinson az utóbbi időkben nagyon sokat járt a kínai városrész teaházaiba. Az se lehetetlen, hogy ópiumszívó lett és ennek a végzetes szenvedélynek az ereje teljesen rabul ejtette. Bizonyos tehát, hogy a kínaiak törbecsálták és most az ő foglyuk. Csak a kérdés, hogy él-e még? Mert ha meghalt, akkor nincs mit tennünk; de ha még él, akkor szívesen kiváltom. Fizetek érte akár tízezer dollárt is. Miután pedig ön jó barátságban van azzal a Tao-Pinggel...

- Mi köze lehet ehhez a dologhoz Tao-Pingnek? - kérdezte Várhelyi csodálkozva.

- Mindjárt megmondom azt is - felelte a milliárdos. - Szinte ugyanabban a pillanatban, amikor Blacksmith telefonon jelentette, hogy Wilkinson eltűnt és valószínűleg a kínaiak tartják fogva, egy messenger boy sürgős levelet hozott nekem. Kérem, itt van; olvassa el és mondja meg róla a véleményét.

Várhelyi elvette a levelet. Szálas, durva papiros volt, sárgás-szürke színű rongypapiros, aminőt a kínaiak használnak. Csak ez a pár szó volt rajta, minden aláírás nélkül: „Az első részlet, azért az ökölcspásért, amit nem kaptam meg”...

- De ugy tudom, hogy Tao-Pinget letartóztatták - csóválta a fejét Várhelyi. - Akkor tehát nem ő írhatta ezt a levelet.

- Már pedig ő írta - felelte Montgomery határozottan. - Ön ugyanis nem tudja, hogy Tao-Ping már féltizkor kiszabadult. Maga a rendőrfőnök telefonálta meg, hogy ötezer dollár biztosíték ellenében szabadon bocsájtották. Tao-Ping tehát lefizette az ötezer dollárt és féltizkor szabad lett; tizkor elküldte a levelet Wilkinsonnak, s mikor a szerencsétlent sikerült törbecsalniuk - és biztos helyre vinniük, - akkor megírta nekem ezt a levelet, bejelentvén, hogy ez csak első részlete az ellenem tervezett bosszúnak.

- Ez valóban úgy fest, mintha Tao-Pingnek a keze is benne lenne a dologban, - szólt Várhelyi elgondolkozva. - Csak azt nem értem, hogy az a szerény, koldusforma kínai miként hajthatta végre ily gyorsan ezt a gázságot, ha csakugyan az ő műve...

- Tao-Ping csak látszólag szerény és koldus, - vágott közbe Montgomery hevesen, - sőt ellenkezőleg: sok bizonyosság van rá, hogy nagyon is jelentékeny ember a magaszőrű gazemberek közt. Mert máskülönben nem őt küldték volna Európába fegyvereket vásárolni. A rendőrfőnök azt mondta, hogy legalább 25.000 dollárt érnek ezek a fegyverek. Ha ez a pénz a Tao-Pingé volt, akkor gazdag ember lehet és ennek a révén van nagy befolyása; ha ellenben maguk a kínaiak adták össze a pénzt, akkor meg éppen tekintélyes ember, hiszen máskülönben nem bíztak volna benne a cimborái. És aztán itt van az ötezer dollár kaució is, amely negyedóra alatt együtt volt, hogy Tao-Ping kiszabadulhasson a fogságból. Ez is mutatja, hogy nem szegény ember.

- Eszerint, - kezdte Várhelyi - ön meg van győződve, hogy...

- Hogy Tao-Ping tartja fogva Wilkinsont?... De mennyire meg vagyok győződve! - szólt közbe hevesen Montgomery. - Egészen bizonyos, hogy ez a gazember valamilyen titkos társulatnak a feje. Hiszen oly sok ilyen banda garázdálkodik San-Franciskóban! A „mennyei birodalom” zsebmetszői, banditái és gyilkosai, akik már otthon se maradhatnak meg elkövetett gázságaik miatt, mind ide tódulnak és kényük-kedvük szerint garázdálkodnak itt. Éjjel már egyáltalában nem lehet életveszedelem nélkül járni bizonyos negyedekben; még nappal se mindig. A rendőrség maga se tudja, hány ember, asszony és gyermek tűnik el napról-napra, akit soha senki se lát viszont. Ellenben napról-napra szaporodnak a fejetlen hullák, akiknek még a személyazonosságát se lehet megállapítani...

- A kínai olyan, mint a kutya - mondta Várhelyi elgondolkozva. - Meglapul az ütés előtt és beleharap a lábikránkba, mihelyt hátat fordítunk neki. Mindenesetre megpróbálom Tao-Pinget mozgósítani Wilkinson ügyében...

Várhelyi már a küszöbön volt, mikor Montgomery még egyszer utána szólt:

- Ha a kínai nem rabolja el minden idejét, talán öt és hét óra között meglátogathatná a feleségemet. Ma éppen fogadónapja van és Malvy kisasszony bizonyára örülni fog, ha viszontláthatja önt!... És aztán még egyet. Mivel részint Wilkinson miatt, részint később is, gyakran késő éjszakáig szükségem lesz önre, ezentul nálam fog lakni és itt kap kosztot is. Nos, elfogadja?...

Várhelyi előtt rózsás fényben uszott az egész világ. Arra gondolt, hogy ezentul minden nap látni fogja az édes Jeannette-et és a kedves leány mosolygó arca megjelent örömtől sugárzó szemei előtt; szinte dadogva köszönte meg a váratlan szerencsét, hálásan szorongatva a milliárdos kezét, melyet ez feléje nyújtott, hogy az alkut megpecsételjék.

- Menjen hát, - mondta Montgomery barátságosan - és próbáljon boldogulni azzal a Tao-Pinggel. Ma már aligha találkozunk, de holnap reggel nyolckor várom a jelentését... Na, Isten megáldja!

III.

Várhelyi szinte táncolva sietett vissza az Astória-szállóba. Soha még ilyen szépnek és derültnek nem látta a világot. Most hát beteljesült végre az álma: - együtt lehet minden nap Jeannette-tel, sőt egy földél alatt is lakik vele. Olyan boldogság ez, aminőről tegnap még álmodni sem mert! Hiszen három nappal előbb még oly hevesen összetűzött a gazdájával Tao-Ping miatt... Ah, igen: Tao-Ping!... Ez a kínai hozta meg neki a szerencsét: de másrészt ugyancsak nehéz helyzetbe is hozta, mert ha nem sikerül kieszközölni nála Wilkinson szabadonbocsátását, akkor Montgomery bizalma alighanem megcsökken.

Fütyörészve sietett át a fogadó hallján és már éppen a liftbe akart belépni, mikor a portás vörös papirosból készült aranyvirágos, óriási levelet adott a kezébe.

- Egy „sárga ördög” hozta - mondta mosolyogva.

Várhelyi meglepetve nézte a levelet, melynek már a címzése is furcsa volt:

„A nagyon tisztelt és nagyon finom Várhelyi Géza tudós uraságnak”...

Feltörte és csaknem fölsikoltott örömeiben. A levelet Tao-Ping írta, póklábu, kínai betűkkel, melyekből Várhelyi egyre növekvő örömmel silabizálta ki a következő, eredetien érdekes meghívást:

- Szép és emlékezetes lesz ez a mai nap a te alázatos hivednek, oh fényes arcu idegen! Fölvirágozta házát és legdrágább edényeit rakta föl asztalára, hogy kedveskedjék neked, aki a szemevilága vagy...

Igy ment ez vagy két sűrű oldalon keresztül és a furcsa levél summája az volt, hogy Tao-Ping vacsorára hívta Várhelyit, - alázatosan könyörögvén neki, hogy részesítse „személyes megjelenése tisztességében és dicsőségében szerény öccsét, Tao-Pinget, aki ragyogó orcával lesivárja öreg bátyjának csillagsugaras érkezését”...

Ez a nap határozottan szerencsés nap volt. A jó alkalmak szinte maguktól kínálkoztak és Várhelyi sietett is üstökön ragadni a szerencsét. Nyomban megírta a választ Tao-Pingnek és megköszönvén a meghívást, ő is „bátyjának” nevezte Tao-Pinget, mert tudta, hogy az „öreg” titulus kínai fogalmak szerint a legnagyobb megtiszteltetés. Aztán felöltözködött és sietett vissza a Montgomery-palotába, mert alig várta, hogy viszontláthassa Jeannettet s amint az első fordulónál szembekerült a palota terraszával, megpillantotta ott a kedves, karcsu, szőke leányt, aki nyomban fülig elpirult...

- Örülök, hogy egyedül van, Jeannette, - mondta Várhelyi lelkendezve, ahogy a lépcsőkön fölszaladt, óh, ugy örülök, hogy ki se mondhatom!...

És aztán boldogan, hetet-havat összedarálva, gyorsan elmondta, hogy mennyi szerencse érte ezen a napon... Ezentul a palotában fog lakni, - mindennap találkozhatnak, - Montgomery nagyon fontos, bizalmi földatot bizott rá, - és ő ma este Tao-Pingnél fog vacsorálni, de ott se felejtí el a kis Jeannettet, aki már ugy a szívéhez nőtt, hogy se élni, se gondolkozni, se enni, se aludni nem tud már nélküle.

A fiatal leány zavartan hallgatta ezt e szeles, kusza beszédet a boldogságról, édes otthonról és két emberről, akik arra születtek, hogy egymást boldoggá tegyék; és amíg Várhelyi beszélt: ő egyre pirosabb lett, mint az őszibarack a napsugár lángoló csókja alatt... Végre aztán fölugrott és azt ajánlotta Várhelyinek, hogy inkább menjenek sétálni. A fiatalember ugyan jobb szeretett volna tovább udvarolni, de mégis engedelmeskedett, s aztán kettesben végigjárták a gyönyörű palotát, melynek minden termében ott ékeskedett a csodaszép Alice festett képe.

Meglátszott, hogy ő az a bálvány, akit térdre hullva imád a milliárdos; ő az a hatalmas, el-kényeztetett és szeszélyes tündér, akiért Montgomery éjjel-nappal dolgozik, hogy teljesüljön a bálvány minden vágya és kívánsága...

Aztán nemsokára megjelent maga a tündér is: Montgomery Alice, vagyont érő csipkeruhában és vakító szépsége valóban káprázatos volt. Várhelyi szinte rá se ismert; a máskor oly büszke és hideg asszony csupa nyájasság és mosolygás volt, - mintha kicserélték volna! És, ami leginkább jólesett Várhelyinek: úgy kezelte őt és Jeannettet, mintha már jegyet is váltottak volna; mert az asszonyok szeme nagyon éles: mindenki másnál hamarabb észreveszik és megsejtik a szerelem ébredését...

- Várhelyi a zöld szobában fog lakni, - mondta csengő hangján - onnan csigalépcső vezet föl Charlie dolgozószobájába. Majd intézkedjék Jeannette, hogy rendbehozzák...

Várhelyi most már egészen más szemmel nézte a milliárdos szép feleségét. Ugy találta, hogy minden szívtelensége, önzése és könnyelműsége mellett is elbűvölően kedves, - bár magában azt is konstataulta, hogy azért mégis csak a jószívű, szelid és mély érzésű Jeannette az igazi.

Lassan gyülekezni kezdtek a látogatók és most már Várhelyi elszakadt a két hölgytől. Kissé félrevonult és onnan figyelte a társaságot, mely össze-vissza fecsegett, hullámozott, szórakozott, - minden ceremónia és formáság nélkül. Most meglátta őt Montgomery és azonnal hozzásietett.

- Nos, hogy van, barátom? - kérdezte nyájasan. - Nem feledkezik meg a szegény Wilkinson dologról, ugy-e?

- A világért sem! - felelte Várhelyi élénken. - Már éppen ujságotlani akartam, hogy ma este hivatalos vagyok Tao-Pinghez vacsorára.

- Brávó! - örvendezett Montgomery - igazán, pompás, de nagyon kérem, kedves Várhelyi, hogy legyen óvatos és vigyázzon magára. Itt van a tízezer dolláros csekk, amit ígértem. Figyelmeztesse Tao-Pinget, hogy a pénzt csak akkor veheti föl, ha meggyőződünk, hogy Wilkinson csakugyan visszatért a gyárba, ön ellenben nagyon vigyázzon magára... Bizom az ügyességében. De ne felejtse itthon a revolverét!...

*

Bizonyos, hogy Várhelyi sohase számította kellemes estéi közé azt a vacsorát, melyet Tao-Ping vendégszerető házában végigélvezett, - pedig Tao-Ping valóban kitett magáért. Művészi aranyhimzéssel rakott, égszínkék selyemruhát viselt, pávazöld diszitással; kezében óriási, aranyos legyezőt tartott, amellyel folytonosan legyezte magát. A többi négy kínai is szép akart lenni, - csak úgy csillogott rajtuk az aranyhimzés. Ki nem fogtak a hajlongásból, az üdvözlésekből, az ujjongásból és Várhelyi is legjobb tehetsége szerint igyekezett lépést tartani velük.

Végre Tao-Ping átvezette vendégeit az ebédlőbe, ahol körülülték az asztalt, mely meg volt rakva finom porcellánedényekkel, ezüsttálakkal, zománcos csészékkel és tányérokka. Mindenki kapott egy pohár mandulatejet: ez volt a leves. Aztán következett a többi fogás: halikra égetett cukorban, cápauszony ragadás, enyves mártásban, aludt vérrel gyurt pogácsa, kutyahusvagdalék liliumtejjel, cethalhus főzve, kirántott patkány és végre valami becsináltféle kotyvalék, melyet béka porontyból és tengeri tintahalból főztek... És Várhelyinek, noha csaknem kirázta a hideg, mindent meg kellett kóstolnia, mert kosarat adni - a legnagyobb sértés a kínaiak szemében.

- Nos, drágalátos nagyatyuskám, - kérdezte Tao-Ping vacsora után - fulladásig etted-e magadat szerény asztalomnál?

- Hogyne! - felelte Várhelyi, aki már az eget is bögőnek nézte, mikor a vacsora végén rákerült a sor a borra és teára.

A jóllakott kínaiak most már beszédesebbek lettek és összehordtak darát és korpát. Várhelyi végre elérkezettnek látta az időt, hogy szóba hozza Wilkinson históriáját és azt is hozzátette, hogy Montgomery fejedelmileg megjutalmazná azt, aki visszavinné hozzá a gyárigazgatót. - de a kínaiak közömbösen, bár udvariasan hallgattak.

- Azt hittem, - szólt végezetül Várhelyi - hogy tudnak róla valamit, mert a szerencsétlen Wilkinson a kínai negyedben veszett el.

Tao-Ping felelt a többiek nevében is, nagy nyugalommal és természetes hangon jelentvén ki, hogy nem tudnak a dologról; de Várhelyi észrevette, hogy a kínai hirtelen földre süttötte szemeit és a szemöldökeit összerántotta egy pillanatra.

- Tao-Ping mindent tud! - gondolta Várhelyi és élénken folytatta:

- Lehet, hogy nem tudnak róla, de könnyen megtudhatnák, mert hiszen az eset a kínai negyedben történt. Lássá, kedves Tao-Ping, ha a maga befolyásának sikerülne Wilkinson megszabadítása, Montgomery ur tizezer dollárt fizetne ezért.

Tao-Ping arca egyszerre oly lesújtóan közömbös lett, hogy Várhelyi megdöbbsen, aztán a kínaiak mind fölálltak, s megkezdődött a kölcsönös hajlongás és magasztalás, melynek végzetével Tao-Ping kikísérte vendégét az utcaajtóig. Mikor ott, a félig nyitott ajtó előtt, négy szem között álltak, Várhelyi hirtelen szembefordult a kinaival és fojtott hangon, de nyomatékosan így szólt hozzá:

- Nézze, Tao-Ping, föltétlen bizonyossággal számítok rá, hogy Wilkinson holnap vagy legkésőbb holnapután ismét a gyártelepen lesz.

Élesen ránézett a kinaira, ki kerülte Várhelyi tekintetét és a földre nézett; ám azért elutasítóan intett a kezével és bizonytalan hangon tiltakozott:

- Semmit se tehetek ebben a dologban.

Várhelyi úgy tett, mintha nem is hallotta volna ezt. Egyszerűen elővette tárcájából a tizezer dolláros csekket és határozott, szinte parancsoló hangon mondta:

- Értse meg, Tao-Ping, hogy Wilkinsonnak vissza kell térnie. És vissza is fog térni, mert én úgy akarom. Ön pedig tartozik ezzel nekem!

És mielőtt Tao-Ping újra tiltakozhatott volna, hirtelen lehajolt és kínai szokás szerint bedugta a csekket Tao-Ping bársonycipőjének a szárába. Így tesznek azok, akik folyamodvánnyal járulnak a mandarinhoz; sohase a kezébe adják, hanem a cipője szárába dugják... Ezt elvégezvén, Várhelyi még egyszer élesen Tao-Ping arcába nézett, s aztán gyors léptekkel eltűnt az éjszakában.

IV.

Másnap reggel Montgomery élénken kérdezősködött, hogy mit végzett Várhelyi a kinaival? Várhelyi elmagyarázta, hogy milyen nehéz határozott ígéretet kipróbálni egy kinaiból, de azért biztatta Montgomeryt, hogy legyen nyugodt.

A negyedik napon, amikor már Várhelyi se enni, se aludni nem tudott a nyugtalanságtól, hirtelen megcsendült az asztalon álló telefon; Várhelyi szívdobogva ugrott oda.

- Halló, maga az, Várhelyi?... Itt Montgomery beszél.

- Parancsoljon!

- Éppen most mutatták be a pénztárnál a tizezer dolláros csekket, amit maga adott Tao-Pingnek. Egy kínai kereskedő hozta; a csekket maga Tao-Ping írta alá.

- És kifizették a tizezer dollárt? Megkerült Wilkinson?

- Mielőtt kifizették, telefonáltam a gyártelepre, ahonnan azt felelték, hogy Wilkinson tíz perc óta az irodájában van.

Várhelyi megkönnyebbülten lélegzett föl. Ez a siker ismét közelebb vitte egy lépéssel a boldogsághoz. Egészen bizonyos, hogy Montgomery föl fogja emelni a fizetését és akkor siettetheti az esküvőjét Jeannette-tel... Félóra múlva megjött Montgomery is, de az arcán komoly aggodalom tükröződött.

- Képzeld csak. - mondta - Wilkinson egy szót se akar beszélni a kalandjáról!

- Hogy lehet az?...

- Tudom is én! - bosszankodott Montgomery vállat vonva. - Azt mondja, hogy nem emlékszik semmire. Ugy rémlik neki, mintha valami rosszat álmodott volna, de arra már nem emlékszik, hogy mit. Hanem úgy lefogyott, hogy megijedtem tőle, mikor megláttam. A hangja rekedt, elcsukló, a nézése zavart, révedező és minduntalan összeborzong, mintha láz törné.

- Érthetetlen. - csóválta a fejét Várhelyi. - Szerencse mégis, hogy megkerült.

- Ez azonban még nem minden, - folytatta Montgomery halkán - olvassa ezt...

Várhelyi idegesen vette kezébe a levelet, amely éppen olyan papirosra és éppen olyan géppel volt írva, mint az első, melyet akkor kapott a milliárdos, mikor Wilkinson eltűnt. Aláírás nem volt ezen a levélen se; ellenben a megszólítása és a tartalma annál jobban megdöbbenettette Várhelyit.

- Átkozott yankee! Nehogy elbízod magadat, mert a leszámolás még hátra van. Azért az ökölcsapásért, amit nem kaptam meg tőled, küldök majd egy késszurást a szived kellő közepébe. És ezt semmi pénzen meg nem válthatod!...

Várhelyi önkéntelenül füttyentett. Ez a fenyegetés már komoly volt és abból ítélve, ahogy Wilkinsonnal elbántak, ez az üzenet már komoly veszedelmet is jelenthetett. Ugy látszott, hogy Tao-Ping nem felejtí el a szégyent, a megaláztatást és az anyagi veszteséget, amit Montgomery miatt kellett elszenvednie.

- Ezt a fenyegetést nem eresztettem el a fülem mellett, - mondta a milliárdos, elvévén a levelet Várhelyitől. - Azonnal telefonáltam a rendőrfőnököknek, hogy őriztesse ügyes emberekkel a házam környékét. A legügyesebbeket kértem tőle, kerüljön bármibe. A rendőröknek éjjel-nappal rendelkezésre kell államuk és rajvonalba kell körülfogniuk a parkot és a palotát. Már meg is kezdték az őrökést; ahogy hazafelé jöttem, láttam az őrsemeket a kerítés körül.

Alice, aki mindig nagyon félt a kinaiktól, bizonyára örülni fog ennek az intézkedésnek, amely engem is megnyugtat.

*

Az Operában tüneményes sikert aratott a csodaszép asszony. Mikor gyönyörű szépségében ragyogva lassan kilépett a páholy árnyékából és megállt a párkánynál, hogy annál jobban bámulhassák, még Jeannettenek is káprázott a szeme. A nézőtéren végigszaladt a remegő csodálkozás moraja, - mindenki előrehajolt, hogy megnézze Montgomery Alicet: és a szép asszony színlelt közömbösséggel állta a sok ezer szempárnak irigy, sóvárgó ostromát.

- A német hercegnőnek gyönyörű rubintjai vannak, - mondta végre Alice halkán. - A rubint most nagyon drága és divatos is. Igazán szégyen, hogy nekem alig van 4-5 darab és azok se kifogástalanok. Ezt még ma este megmondom Charlienek...

A kis Jeannette szíve elszorult. Tudta, hogy a „kékszemű óriás” mily véghetetlenül szereti a feleségét, s ezért kétszeresen bántotta az a léha modor, ahogy Alice beszélt róla. Két kézre fogta hát a bátorságát és elhatározta, hogy ezt most mindjárt meg is mondja neki.

- Ha nem haragszik meg, asszonyom, - kezdte habozva - most az egyszer szeretnék nagyon őszinte lenni, ahogy erre annyiszor megkért.

- Csak bátran, édes Jeannette, - biztatta Alice ingerkedve. - Ma olyan jó napom van, hogy megkockáztathat egy kis gorombaságot.

- Gorombaságot?... Azt nem! - rázta a fejét Jeannette meghatva. - De van az ön modorában valami, amit nem tudok megérteni. Hogy ön mindenkihez jó, kedves és szíves, csak éppen a... csak éppen a...

- Nos, kivele: csak éppen a férjemhez nem vagyok az? - nevetett Alice.

Jeannette zavartan hallgatott, a szép asszony pedig kényeskedve folytatta:

- Nézze, édes leányom: minden okos, szép, gazdag és előkelő amerikai asszony tartózkodóan bánik a férjével, mert másképpen nem lehet.

Mi már jobban tudjuk, ideát Amerikában, hogy a feleség addig uralkodik a férjén, amíg nem keresi a kedvét. Tartózkodó hidegségünkkel lekötjük a szívüket, a vágyaikat és így hűek maradnak hozzánk, nem úgy, mint Európában. És a fogat, a nyaraló meg az ékszer mind a feleségnek jut: nem úgy, mint Európában, ahol a hitves csak házibaráta, a „jó barátnő” pedig ünnepelel ideál.

- Bocsásson meg, asszonyom, - szólt Jeannette komolyan - de azt hiszem, hogy nincs igaza. Én nem tudom, hogy ön és a férje boldogok voltak-e, mint jegyesek; ellenben tudom, hogy én végtelenül boldog vagyok, amióta menyasszony lettem. Nincs más kívánságom, mint hogy azért élhessek és halhassak, akit szeretek, hogy fölfoghassak minden árnyékot, amely ráesnék, hogy elűzhessek minden bánatot, amely szomoríthatná: még ha ez összetörné is a szívemet!

Alice nagy, világító szeme fölnyílt egy pillanatra és fürkésző kíváncsisággal kapcsolódott bele a fiatal leány arcába. Aztán a hosszú, bársonyos szempillák ismét beárnyékolták a ragyogó szemeket és a szép asszony fojtott hangon mondta:

- Maga nagyon különös leány, Jeannette! De azért szeretem magát.

Csönd lett és senkise szólt addig, míg Várhelyi be nem lépett.

- Unalmas darab, - mondta hirtelen Alice. - Jó, hogy jött, mert éjfél előtt szeretnék otthon lenni... Az emberek ugyanis eléggé megbámultak már...

Az autóban nem szólt az egész uton; csak Várhelyi és Jeannette beszélgettek halkán. Mikor az autó bekanyarodott a park vasrácsos kapuján, a két fiatal szerelmes a jobboldali ablakon nézett ki, Alice pedig a baloldali ablak felé hajolt. Egyszerre csak rémesen fölsikoltott és reszketve, halálsápadtan roskadt vissza a kocsipárnájára.

- Mi az?... Mi történt? - kérdezte Jeannette megrettenve.

Alice szinte magánkivül kapta meg a leány kezét és lihegve sugta:

- Egészen közel... az ablakhoz nyomta vigyorgó arcát... Engem lesett... Egy kínai... Oh, Jeannette, úgy félek!... Oly rettenetes volt!

Várhelyi rögtön kiugrott a kocsiból és a kínai föl kutatására rohant. Kint az utcán szabályos léptekkel járt-kelt a rendőr, a kert pedig teljesen elhagyatott volt. Az inas, aki az autó után becsukta a kaput, szintén nem látott senkit; a parkban se volt semmi, - még csak egy gyanus lábnyomot se lehetett fölfedezni... Várhelyi izgatottan sietett az istálló felé és aggodalmasan töprengett magában:

- Most már bizonyos vagyok, hogy valóban kínai volt az a lappangó árnyék, akit akkor láttam, mikor az autó elment a színházba... A szép asszony tehát nem hallucinál... Ugy látszik a kinaiak nemcsak azt akarták tudni, hogy elment-e az Operába, hanem azt is, hogy mikor jön meg onnan... Ha cseléd lett volna, akkor miért bujkálna?... Talán nem is fontos a dolog, de engem mégis nagyon nyugtalanít...

A kocsiszin előtt kikérdezte a soffőrt, meg az inast, aki az autót kísérte: de egyik se látott semmit... Idegesen ment vissza a palotába és a ködös éjszaka hidege egészen átjárta testét-lelkét. Kívül-belül reszketett: valami rossz előérzet bántotta és már-már ő is hinni kezdett a kinaiak titokzatos hatalmában, végzetes gonoszságában.

V.

A langyosra fűtött hallban Alice fáradtan dőlt le a jegesmedvebőrrel leterített kerevetre. Egész testében remegett és Jeannette alig győzte vigasztalni.

- Ne aggódjék miattam, kedvesem - mondta Alice hálásan. - Már jobban vagyok és mindennek vége lesz, ha elmúlik ez a csuf reszketés. Talán csak agyrémet láttam és nem is eleven kínai volt, akitől úgy megijedtem. De mikor rám vigyorgott az üveg mögött... Ah, Jeannette, nem bírtam megállni sikoltás nélkül... Azt hiszem, sokkal fáradtabb vagyok, mint hogy vacsorálni tudnék. És talán Charliet se várom meg... Szegény Charlie! - folytatta sóhajtván, szaggatott hangon - milyen sokat dolgozik. Hogy megkeresse a milliókat, amiket én elpazarlok... Lehet, hogy magának igaza van, Jeannette. A „jó óriás” nagyon szeret engem és sokkal szebb, nemesebb a lelke, mint az enyém... Ha elgondolom, hogy milyen felesége lehettem volna!... De ezután, ah: másképp lesz talán...

Az arca ellágyult és szemeibe mintha könnyek gyűltek volna. Jeannette megdöbbenve, de mégis titkos örömmel nézte: hiszen ő tudta, hogy Alicenak mily jó szíve van!... De ez a varázs rögtön szertefoszlott, mihelyt Várhelyi belépett. Alice egyszerre kiegyenesedett és arcára visszatért a rendes büszkeség máza. Hirtelen fölkelt és így szólt:

- Késő van és én már nagyon fáradt vagyok. Aludni megyek és nem várom meg Charliet... Jó éjszakát, édes Jeannette!... Nincsen szükségem senkire; egyedül óhajtok lenni.

Büszkén meghajtotta a fejét és királynői méltósággal ment ki a hallból. Ahogy az ajtófüggönyt fölemelte, még egyszer visszamosolygott és aztán eltűnt. Jeannettenek pedig úgy tetszett, hogy kialudt a hallban minden világosság...

- Olyan különös volt ma ez a szép asszony - törte meg a csendet Jeannette. - Ma este megmutatott egy darabot az igazi lelkéből és sokkal szebb az, mint hittem... Csak ne volna olyan végtelen ideges! Valami titkos, fenyegető veszedelmet sejt és az ő ideges nyugtalansága átragad rám is. Ez a palota oly félelmesen el van szigetelve és az éjszaka oly ködös...

Várhelyi kinézett az ablakon és igyekezett megnyugtatni az aggódó leányt.

- Ne féljen, Jeannette! Nézze: a rendőr ott van a helyén és nyugodtan jár föl-alá. Minden száz lépésnyire áll egy-egy rendőr, úgy hogy madár se járhat ki és be észrevétlenül.

Odakint kinyílt a kertajtó és újra becsapódott. Aztán az automobil lihegve állt meg a perron előtt és pár perc múlva már iont volt a hallban a „készemű óriás” is.

- Hála Istennek, sikerült, - mondta fáradtan, mikor leült. - Hát Alice?...

- A nagyságos asszony fáradt volt, - felelte Jeannette - és aludni akart.

Montgomery sóhajtván kelt föl és a dolgozószobájába indult, de Jeannette visszatartotta:

- Bocsánatot kérek, - mondta zavartan - de talán jól tenné, ha bemenne a nagyságos asszonyhoz... Nekem úgy tetszett, mintha beteg lenne...

- Beteg?! - kiáltott föl Montgomery ijedten.

- Nem komoly betegséget értek, - vágott közbe Jeannette hirtelen - csak megijedt.

- Megijedt?... Mikor?... Hol?...

- Mikor hazajöttünk, valami házcseléd benézhetett az autó ablakán és a nagyságos asszony... bizonyára, mivel már ugyis ideges volt... azt képzelte, hogy egy kínai vigyorgó reá... Ettől rémült meg és nem is vacsorált.

- Hm, - aggódott Montgomery - ez az ijedtség még meg is árthatott neki.

- Éppen ezért gondoltam, hogy jól tenné, uram, ha megnézné a nagyságos asszonyt... Ugy láttam, hogy ma este nagyon vágyik egy szerető, bátorító, baráti szóra...

A „jó óriás” arca elborult. Ábrándosan, a távolbanézően mosolygott, - de ez a mosolygás mintha fájdalmas lett volna... Hiszen ő már jobban ismerte Alicet: nagyon jól meg tudott lenni ez a szép asszony a szerető, bátorító, baráti szavak nélkül...

- Lehet, hogy igaza van, kisasszony, - mondta mégis - nem bánom, bemegyek.

Várhelyi kissé távolabb állt, mert nem akarta hallani a halk és bizalmas beszélgetést; de mikor Montgomery kisietett, mosolyogva ment oda Jeannettehez.

- Tudja-e, édes, - mondta kötekedve - hogy féltékeny vagyok magára? Mindig csak a mások boldogságával foglalkozik és az enyémet végképpen elhanyagolja!

- Óh, Géza, - sóhajtott a fiatal leány szeliden - hát nem vagyunk mi boldogok?

- De tőlem nem kaphat ám se gyémántot, se rubintokat - tréfált Várhelyi, gyöngéden meg-ölelve menyasszonyát.

- Ha maga ilyen rossz, - mondta Jeannette durcásan - akkor aludni küldöm.

Mielőtt Várhelyi felelhetett volna, a szomszéd teremben szőnyegtől tompított, rohanó lépések hallatszottak, s a következő pillanatban előttük állt Montgomery; de a milliárdos arca oly sápadt és dult volt, hogy a fiatal pár alig ismert rá... Jeannette halk sikoltására kissé összeszedte magát a „jó óriás”; restelte nagy ijedtségét és mosolyogni igyekezett, ami azonban sehogyse sikerült neki.

- Talán esztelenség is, - dadogta rekedten - hogy fölizgatom magam. Hiszen nem történt semmi... De azt hittem, hogy Alice alszik... és nincs a szobájában.

- Hát a toalett-szobában, a budoárban, a fürdőszobában?...

- Mindenhová bementem... az egész lakosztály üres. Csak a strucc tollboája fekszik ott a kereveten.

- Talán átment az ön szobájába? - kockáztatta meg félénken Jeannette.

- Hozzám?... Az lehetetlen! - dadogta Charlie - képtelenség!...

- Miért volna képtelenség?... Mielőtt elvált tőlünk, megkérdezte tőlem, hogy rendben van-e ott minden... Talán ott várja önt?

Futva mentek a dolgozószobába mind a hárman, de Alice ott se volt. Most már növekvő nyugtalansággal szaladgálták be az egész palotát, - minden szobában hangosabban kiáltozva az „Alice” nevet - és negyedóra múlva halálsápadtan, eredménytelenül, szorongó szívvel találkoztak össze ismét a hallban.

- Föl kell csöngetni a cselédséget, - tanácsolta izgatottan Várhelyi.

- Várjunk még, - könyörgött Charlie megriadva. - Egyelőre ne csapjunk zajt, mert ebből botrány lenne és csak rontaná a dolgot. Még egyszer kutassuk át az egész palotát a padlástól a pincéig, de csak hárman...

Fölgyújtották a villamos körtéket az egész palotában és újra kezdték a reménytelen kutatást.

Várhelyi és Jeannette szinte gépiesen mentek már Charlie után, aki végül maga is megállt a melléklépcső legfelső fokán, mely a cselédlakásokhoz vezetett.

- Itt már hiába keressük - hörögte kétségbeesve. - Soha életében nem járt erre... Mit keresett volna itt éppen ma éjjel, báliruhában, gyémántokkal megrakva?

Leroskadt a karosszékbe és szinte eszelősen mosolygott fájdalmában. Várhelyi és Jeannette kétoldalt álltak mellette és megpróbálták vigasztalni, de a „jó óriás” fáradtan, megtörten legyintett a kezével.

- Maguk nagyon jók hozzám ebben a nehéz órában, - mondta szaggatottan - de az én életemnek vége, ha Alice meg nem kerül... Ez a bizonytalanság öl meg, amiben itt hagyott! - kiáltott föl hirtelen és fölegyenesedett. - Miért ment el?... Hiszen korlátlanul uralkodott ebben a házban és én se voltam egyéb, mint az ő legelső szolgája!... Elhagyott, pedig hogy szerettem ezt a büszke, szeszélyes, szép asszonyt!... Igaza van hát a közmondásnak: „Hiába erős az oroszlán, a sast mégse érheti utól”... Megunt és itthagyt, egyetlen sor, egyetlen bucsuszó nélkül!

- De, uram! - tiltakozott Jeannette elképedve - talán csak nem hiszi, hogy a nagyságos asszony megszökött?... Hiszen ez irtózatos!

- Mit higyjek hát, ha nem ezt? - tört ki Charlie szenvedélyesen.

- Mindent, csak ezt ne! - felelte Jeannette hevesen. - A nagyságos asszony, igaz, szeszélyes: de nem alattomos, se nem gyáva: sőt ellenkezőleg nyílt és bátor. Ha tehát a maga jószántából ment volna el, őszintén meg is mondta volna ezt!

- Megpróbálok hinni magának, Jeannette, - felelte Charlie sóhajtva - és köszönöm a reménységet és biztatást... De most már föl kell zavarni a cselédséget. Szobalányokat, inasokat, mindenkit kikérdezzük: és ezt ön végzi el, Jeannette. Várhelyi átkutatja a kertet, én pedig kimegyek az utcára és kikérdezem a rendőröket, akik a palota környékét őrzik.

Mindenki sietett a kiosztott szerepet megkezdeni és Charlie azonnal az utcára szaladt. Kinyitotta a rácsos kaput és odaintette a közelben posztoló rendőrt.

- Látott-e valakit, hogy kiment a kapun?

- Egy lelket se, uram.

- Hát bemenni?...

- Éjfél tájban jött a nagyságos asszony autója, félórával ezelőtt pedig ön érkezett meg, uram. Más senkit se láttam, se közelben, se távolban. Tíz óra óta állok itt, s ez alatt az idő alatt egy percre se vettem le szememet a rácsos kapuról.

- Köszönöm, - bólintott Charlie. - Most járja végig kollégáit, akik a park körül őrködnek és kérdezze ki őket egyenként, úgy ahogy én kikérdeztem önt. Addig én állok itt őrt ön helyett; és ha bármelyik kollégája valami gyanusát látott, akkor hozza ide rögtön.

A rendőr eltűnt a ködben és Charlie egyedül maradt a néma éjszakában, melynek vigasztalan szomorúsága kinzó gyötrellemmel lopta be magát sajgó szívébe.

VI.

Az első hajnalsugarak éppen bearanyozták a Montgomery-palota ablakait, mikor John Patrick, a san-franciskói rendőrfőnök, megkezdte „tanácskozását” Montgomeryvel, akinek kívánságára Jeannette is jelen volt. Várhelyi már félórával előbb bement az irodába, hogy elintézzon minden sürgős dolgot a főnök nevében, mert Charlie kijelentette, hogy aznap nem foglalkozhatik az üzlettel.

John Patrick alacsony, hirtelenszőke, pufókarcu ember volt és nagyon hasonlított a sündisznóhoz, ahogy fontoskodó arccal felsorolta mindazokat a „rejtélyes eltűnéseket”, amelyek azóta történtek San-Franciscóban, mióta ő volt a rendőrfőnök. Jeannette látta, hogy mily kínos idegességgel hallgatja Charlie ezeket a dologhoz nem tartozó eseteket és türelmetlenül közbevágott:

- Uram, ezek a fejtegetések ugyan érdekesek, de nem a mostani izgalomban, inkább talán térjünk rá a mi esetünkre...

A sündisznóképű rendőrfőnök megütődve nézett a francia leányra. Ha közönséges emberről lett volna szó, nyomban hátat fordított volna erre a gorombaságra; de Montgomerytől mégis félt és ezért maradt, bár sértett önérzettel vágott vissza:

- Tehát föl akarják forgatni a logikai sorrendet?... Ám legyen; csak aztán a nyomozás meg ne bánja. Egyet azonban már most is mondhatok önnek, Montgomery ur, hogy az embereim se bemenni, se kijönni nem láttak senkit.

- És a feleségem mégis eltűnt! - mondta Charlie idegesen.

- Hátha kijátszotta az egész háznép éberségét, - szólt élesen John Patrick - és akkor távozott, mikor önök azt hitték, hogy aludni megy?

- És az ön rendőrei?... Akik nem láttak semmit? - vágott közbe Jeannette hevesen.

- És én mégis azt hiszem. - folytatta konokul a sündisznóképű rendőrfőnök - hogy a nagyságos asszony önként távozott... Ki tudja, micsoda kaland...

- Nem ajánlom, hogy ezt a nyomot kövesse, mert hamis - szólt most Charlie hirtelen és büszke méltósággal mérte végig a rendőrfőnököt. - A feleségem tetőtől talpig előkelő, nemes gondolkozású urinő volt, aki mindig hideg megvetéssel utasította vissza még a merész udvarlókat is... Kalandról tehát szó se tehet!

Csönd lett; majd Jeannette szólalt meg és a hangja szinte jóslatszerűen csengett az ideges feszültségben:

- A nagyságos asszony nem szökött meg, hanem erőszakkal elrabolták!

- Talán csak nem a kéményen keresztül? - kérdezte gunyosan a rendőrfőnök, mert bántotta, hogy ez a fiatal leány belekontárkodik az ő mesterségébe.

- Nem, uram: nem a kéményen keresztül, - felelte Jeannette komolyan - hanem a cseléd-szobákhoz vezető folyosón és a mellékbejáraton keresztül.

A rendőrfőnök még csak feleletre se tartotta érdemesnek ezt a föltevést. Charlie azonban izgatottan kiáltott föl:

- Igaza van, Jeannette!... Arra valóban kimehetett észrevétlenül a parkba... De hogyan távozott a parkból, melyet köröskörül őriztek a rendőrök?

- Ahol a régi kőbánya beomlott, a bokrok közt, - mondta Jeannette - ki tudja, nincs-e valamerre földalatti kijárási parkból?

Montgomeryt fölzigatta ez a lehetőség, a rendőrfőnököt ellenben bosszantotta.

- Hát azt már csak mégse hiszem, - mondta epésen - hogy a nagyságos asszony késő éjszaka, béli ruhában és gyémántokkal tele, a beomlott kőbányába ment sétálni?

- De azon az uton mégis csak elrabolhatták? - vetette ellen Jeannette.

- Hol van a nyom?... Hol a bizonyíték? - kérdezte a rendőrfőnök izgatottan.

- Sajnos, ez nagyon kevés, - sóhajtott Jeannette - és néhány elhervadt, sárga virágot tett az asztalra.

- Mi ez? - kérdezte John Patrick és a virágok fölé hajolt.

- Az orchideák! - kiáltott föl Charlie izgatottan - abból a bokrétából, amit Alice tegnap este feltűzött, mikor az Operába ment! Megismerem a virágokat, mert magam választottam ki őket... Hol találta ezt, Jeannette kisasszony?

- Bár ön azt mondta, uram, hogy a nagyságos asszony sohase járt a mellékhelyiségekben és a cselédek folyosóin, én mégis végigjártam ezeket, mert azt gondoltam, hogy esetleg akarata ellenére kerülhetett arrafelé. Végigmentem hát a melléklépcsőn, aztán a folyosón és a hátulsó ajtón kijutottam a parkba. Innen egyenes ut visz a régi kőbánya bejáratához... és a virágokat ezen az uton találtam. Néhányat a folyosón, néhányat az uton, a parkban, a többit pedig a kőbánya bejáratánál.

- És mit következtet ebből? - kérdezte John Patrick, aki feszülten figyelt.

- Hogy a nagyságos asszonyt erőszakkal rabolták el és hurcolták végig ezen az uton; a virágok pedig akkor hullottak el, mikor a rablókkal küzdött.

- A rablókkal? - kérdezte a rendőrfőnök. - De miért rabolták el?... És kik?

- Hát a tolvajok!... Hiszen egész San-Franciskó tudta, hogy tegnap este ott lesz az Operában és mesés értékű gyémántokat visel! Meglesték, mikor a szobájába ment és elrabolták, hogy elszedhessék tőle a gyémántjait.

- Hm, ez meglehet - bólintott John Patrick. - A tolvajok sokkal kisebb haszonért is kockáztatják néha a nyakukat.

- Sőt az is lehet, hogy bosszút akartak állni - folytatta Jeannette.

- A kinaiak! - kiáltott föl Charlie hirtelen, mert eszébe jutott Tao-Ping és a rejtélyes fenyegetés, melyet tőle kapott. - Óh, a késszurás, amit a szívemnek szántak, alaposan odatalált.

- Jöjjenek, uraim, nézzük meg a kőbánya bejáratát! - szólt most Jeannette.

Már fényes nappal volt, mikor a hátulsó ajtón elindultak a kőbánya felé. Lehet, hogy Jeannette mind fölszedte az elhervadt orchideákat, vagy lehet, hogy söpörtek azóta, de most már nyomát se lették többé az elhullott virágnak. Mikor a kőbányához értek, John Patrick gunyosan mutatott az elfalazott bejáratra:

- Hiszen be se lehet menni a kőbányába!... Hát ugyan merre vitték volna el erre a nagyságos asszonyt?

- Csak pár napja, hogy befalaztattam a barlang bejáratát, - jegyezte meg Charlie - mert csunya volt ez az éktelen kőhalmaz.

A rendőrfőnök a homokot vizsgálta, hogy nem lát-e rajta lábnyomokat; de a homok sima volt, noha tegnapelőtt esett az eső és így a lábnyomoknak okvetlenül meg kellett volna látszaniuk rajta.

- Hacsak azután föl nem hintették homokkal az utat - mondta Jeannette.

- Ez a nyom tehát sehová se vezet - szólt félvállról a rendőrfőnök. - Nem is szólván arról, hogy minden körülmény a kisasszony föltevése ellen szól. Mert hogyan juthattak volna be a rablók a parkba, melyet minden oldalról szemfüles rendőrök őriznek? És, ha már bejutottak: hogyan hurcolhatták volna el a nagyságos asszonyt, aki bizonyára segítségért kiabált? Végül pedig: hogyan jutottak ki a parkból a rablók és hová tették a nagyságos asszonyt, akár él még, akár meghalt?...

Montgomery idegesen összerezzen... Az a lehetőség, hogy Alice talán már nem is él, végképp összetörte és csüggedten ballagott a rendőrfőnök után, aki visszaindult a palotába. De Jeannette még mindig nem adta meg magát.

- Csak azt nem értem, - mondta kételkedve - hogy akkor hogyan kerültek ezek az orchideák a kertbe és a kőbánya közelébe?...

VII.

Mikor Várhelyi hazajött az irodából, a rendőrfőnök már nem volt a palotában. Szétbocsátotta „legjobb kopóit” - ahogy ő maga mondta - és a detektívek lázas ambícióval hajszták a városban azokat a notórius tolvajokat és betörőket, akik, szerintük, elkövethették ezt a szenzációs nőrablást. A san-franciskói lapok „rendkívüli külön kiadás”-okban számoltak be az izgató esetről és a város tele volt az irigyelt milliárdos tragédiájával.

A rendőrfőnök helyszíni szemléjének eredménytelenségét Jeannette-től tudta meg Várhelyi. A fiatal leány oly izgatott és elkeseredett volt, hogy Várhelyi alig birta lecsillapítani. Legkivált akkor ijedt meg, mikor Jeannette heves zokogásra fakadt, hogy a rendőrfőnök teljesen hamis irányban vezeti a vizsgálatot és így sohase fogják megtalálni Alicet, holott pedig ő rávezette az egyetlen helyes nyomra... És ő meghal, ha Alice meg nem kerül: hiszen olyan áldott, jó urnője volt!... Összetette két fehér kezét és a könnyek elöntötték édes, bánatos arcát...

- Nincsen senkim széles e világon, csak maga, én szerelmem! - zokogott fájdalmasan. - Kitől kérjek tanácsot... kiben bizzam... kire támaszkodjam?... Senkise akar hinni nekem, senki: pedig tudom, hogy én járok a helyes nyomon!

- Bizzék bennem, édes - mondta Várhelyi szeliden. - Még ha nem jár is a helyes nyomon: akkor is sokkal jobban szeretem, semhogy vakon meg ne tegyem, amit tőlem kíván. Mondja el hát gyorsan, hogy mit fődözött föl...

Jeannette beszámolt arról, hogyan és hol találta meg az orchideákat és aztán izgatottan folytatta:

- Ezeket a virágokat csakis Alice veszhette el, mert kivallattam a szakácsot, aki azt mondta, hogy minden este, mielőtt lefekszik, gondosan kisöpörteti a két konyhaleánnyal a folyosót és a mellékhelyiségeket. Ezek tehát már tisztára voltak söpörve akkor, mikor mi az Operából hazajöttünk, mert a két konyhaleány határozottan állítja, hogy tíz és tizenegy óra közt söpört. Ez pedig még jóval az eltűnés előtt volt. Végül pedig bizonyosságot szereztem arról is, hogy a hervadt virágot sohase dobálták el a parkban, legkevésbé a kőbánya bejárata előtt, ahol a cselédségnek úgy sincsen semmi dolga.

- Ez már fontos körülmény...

- De várjon csak: van még több is - folytatta Jeannette lázasan. - Megtudtam az egyik inástól, hogy a kocsis, bármily szigorúan megtiltotta is ezt Charlie, pár nappal ezelőtt egy kínai istállófiut fogadott föl. Azt mondta, hogy nem kapott mást...

- Akkor megvan az a kínai, aki megleste és megijesztette Alicet, mikor az Operából hazajöttünk! - kiáltott föl Várhelyi élénken.

- Ez a leskelődés annál feltűnőbb, mert a kocsis, érezvén, hogy hibás, szigorúan megtiltotta a ma-funak, hogy kilépjen az istállóból.

- És a ma-fu szót is fogadott, - felelte Várhelyi - én legalább egyetlen egyszer se találkoztam vele.

- Én ellenben találkoztam vele a kőbányánál - mondta Jeannette izgatottan. - És az lepott meg legjobban, hogy lapát volt a kezében.

- Talán a ma-fura bizták, hogy elföldelje a kőbánya nyílását?

- Nem, nem! - tiltakozott Jeannette élénken - ez nem az istállófiu dolga, sőt egyenesen kubikosokat szerződtettek rá. Aztán meg a kocsis se engedte volna, hogy a ma-fu végezze ezt,

mert hiszen Charlie könnyen megláthatta volna a kinait a kertben, s akkor a kocsis póruljárt volna. Ha tehát a ma-fu mégis ott settenkedett a lapáttal, akkor olyasvalamit akart csinálni, amit senki se bízott rá, de neki viszont az volt az érdeke, hogy elvégezze.

- A ma-fu ittléte mindenesetre gyanus, - szólt Várhelyi elgondolkozva - de még nem bizonyítja, hogy bármi köze lenne Alice eltűnéséhez.

- Esküdni mernék rá, hogy kémiszolgálatot teljesített - mondta Jeannette határozottan. - Kitanulta a házi szokásokat, s aztán beeresztette a bűntársait.

- Ezt már nem merném állítani ily határozottan - csóválta a fejét Várhelyi. - Egyelőre talán elég lesz, ha szól Montgomery urnak, hogy kergettesse el a kinait.

- Természetes, hogy ezt megteszem - mondta Jeannette. - Előbb azonban meg akarom figyelni a ma-fut, hogy mit művelt és mit akart a kőbánya körül.

- Az Istenért, Jeannette, legyen okos, - könyörgött Várhelyi - és ne menjen többé a kőbánya tájékára!... Ugy félttem magát az izgalmaktól...

Jeannette nem felelt, de magában kétségbeesetten gondolta, hogy Várhelyi se hisz neki. Mégis titkolta ezt a keserűségét és igyekezett nyugodtnak látszani, bár titokban elhatározta, hogy engedni fog ösztönének és magárahagyatva is tovább fog nyomozni a megkezdett uton. Elbucsuzott hát Várhelyitől és egész nap résen állt, figyelve mindenre, kérdezősködve a cselédségtől, - hogy nem találhatna-e újabb bizonyítékokat...

Ám az egész nap szinte eredménytelenül telt el és már alkonyodni kezdett, mikor Jeannette éppen tépelődve indult kifelé a hallból, mikor a perronra nyíló üvegajtón át megpillantott egy kőmivest, aki egy bokorcsoport mellett beszélgetett valakivel, de ennek a másikkal az arcát nem láthatta Jeannette, mert az háttal volt fordulva. Ekkor hirtelen, mint a sötétben cikázó villám, új gyanu villant át az agyán. Látni akarta, hogy kivel beszél a kőmives és gyorsan kinyitotta az üvegajtót. De a rejtélyes alak gyorsabb volt nála, mert amint meghallotta az ajtónyílást, nyomban kereket oldott és eltűnt a bokrok közt. Ez a menekülés még jobban fölébresztette Jeannette gyanuját; lesietett hát a lépcsőn és odafutott a kőmiveshez.

- Kivel beszélt az előbb? - kérdezte izgatottan.

A kőmives habozott, mintha nem akarna beszélni, s ez még inkább izgatta Jeannette-et.

- Nos, ki volt az? - kérdezte határozottan. - Kivel beszélt, mikor jöttem?

A kőmivest megdöbbenett a leány szemeinek lázas csillogása és most már beszélt:

- Mikor a lépcsőkön lejöttem és kifelé indultam, visszahitt a... kínai istállófiu. Igazán nem tudom, minek szaladt el, mikor a kisasszonyt kijönni hallotta... És még az ujját is az ajkára tette futásközben, hogy ne szóljak.

- Mit mondott a ma-fu? - kérdezte Jeannette lázas, fojtott hangon. - Az Isten szerelmére kérem: ne hallgasson el semmit: nem is sejti, milyen óriási jót tehet vele!

- Nagyon szívesen elmondok mindent, kisasszony, - felelte a kőmives - ámbar nem hiszem, hogy oly fontos lenne.

- Mit beszélt a kínai?

- Nagyon kért, hogy lehetőleg korán jöjjünk és siessünk a munkával, mert Montgomery ur nagyon haragudott, hogy a kőbányát nem falaztuk be egészen.

- Ez nem igaz! - tört ki Jeannette hevesen. - Montgomery ur nem haragudhatott ezért, mert ő azt hiszi, hogy a fal már régen kész!

- Magam is mindjárt gondoltam, hogy Montgomery ur aligha törődhetik ily nagyon a kőmivesek munkájával, de csak ráhagytam a dolgot a ma-fura. Hanem, mikor azt is megmondtam neki, hogy esetleg nem a fal miatt, hanem más célból lesz ránk szükség holnap, akkor úgy láttam, hogy nagyon megijedt a fickó. Ezek a sárga ördögök ugyan nagyon tudnak magukra vigyázni, de néha mégis elárulják magukat... És most nagyon megijedhetett valamitől...

- Én sejtem, hogy mitől, - mondta Jeannette - és éppen azért nem jól tette, hogy mindent elmondott a ma-funak. De ön, persze, nem tudhatta, hogy ebből baj is lehet.

- Aztán még arról faggatott a ma-fu, - folytatta a kőmives - vajjon nem tudom-e, hogy Montgomery ur újra ki akarja nyittatni a bányát, ahelyett, hogy befalaztatná... Már éppen ki akartam nevetni a kinait, mikor ön megjelent és a fickó kerekét oldott. Csak azt szeretném tudni: miért integetett futtában, hogy hallgassak?

- Sohase törődjék vele - mondta Jeannette erőltetett nyugalommal. - Most menjen haza, de ne beszéljen a dolgról senkivel. Holnap reggel pedig jöjjön el a társaival.

A fiatal leány megvárta, míg a kőmives kiment a parkból és a vasrácsos kapu becsapódott utána, akkor lassan fölfelé indult a lépcsőn és igyekezett rendbeszedni a gondolatait. Most már kezdte megérteni Alice félelmét és borzadását a sárga ördögöktől és kezdte megérteni azt is, hogy Montgomery miért gyűlöli oly ösztönszerűen ezeket a rejtélyes, alázatos, de alattomos embereket... És, amint a bánya kőfalának befalazatlan nyílására gondolt, amelyen könnyen átbujhatik egy ember - ahogy a kőmives mondja - szinte elállt a szivverése is arra a föltevésre, hogy arra hurcolhatták el, sőt meg is ölheték ottan Alicet...

- Óh, miért is nincsenek itthon Charlie és Géza? - sóhajtotta szorongva.

Alighogy fölért a lépcsőn, már sietett, elébe az egyik inas.

- Éppen most keresik a kisasszonyt a városi irodából - mondta.

Jeannette reszkető kézzel fogta meg a telefonkagylót és várt.

- Ön az, Malvy kisasszony! - szólt a telefon.

- Én vagyok, uram.

- Montgomery ur az üdvözlét küldi és kéri önt, hogy ne várja vacsorára se őt, se Várhelyi urat. Nagyon fontos és sürgős ügy tartóztatja őket.

- Kérem, mondja meg Montgomery urnak, hogy azonnal fáradjon haza, mert olyan dolgot kell közölnöm vele, amely százszorta fontosabb, mint valamennyi ügye.

A fiatal leány hangja reszketett, míg lázas sietséggel beszélt a telefonba; de a válasz amit kapott, végképpen elcsüggesztette.

- Nagyon sajnálom, kisasszony, - hangzott a felelet - de ez már lehetetlen. Montgomery ur éppen most ment el automobilon és magával vitte Várhelyi urat is; és senkise tudja, hogy hová mentek.

A telefon csöngetett, - Jeannette még beleszólt kétszer-háromszor - de már senkise felelt. A fiatal leány szédülve tette le a kagylót és pár percig nem tudta, hogy mit tegyen. A tervek és gondolatok egymást kergették nyugtalan agyában.

Meg kell tudnia valami bizonyosat, mert ez a körülötte ólálkodó, fojtogató rejtély szinte megőrjítette. Ha a kőmives, bármi okból, nem mondott igazat és a bánya lejárata tényleg be van falazva, akkor hallgatni fog az esetről, mert nincs rá szükség, hogy ok nélkül megrémitse Charliet és Gézát; de ha a bánya valóban nyitva van, akkor...

Nem is merte tovább fűzni ezt a gondolatot. Föltálatatta a vacsorát, de nagyon keveset evett. Visszagondolt Várhelyi könyörgésére, hogy kerülje a kőbányát - és ez habozóvá tette. Küzdött a saját elhatározása ellen, de meg félt is. Minduntalan ideges borzongás rázta meg a testét, de végül mégis megkeményítette a szívét és elhatározta magát.

Most már nem akart meghátrálni. Fölment a szobájába, két szál gyertyát szerzett, meg egy skatulya gyujtót, aztán fölvette a köpönyegét, kis sapkát tett a fejére és nesztelenül leosont a lépcsőn.

VIII.

A sötét és ködös éjszakában kísértetiesen meredtek az égnek a park százados faóriásai. A mélységes csönd szinte lidércnyomásként ölte meg a fiatal leány szorongó agyát és csak fokozta a sötétség izgató rémségeit, úgy hogy Jeannette önkéntelenül megborzadt...

- Jobb lenne tán, - gondolta magában - ha lámpást vinnék és két-három cseléddel is elkísértetném magamat...

De rögtön lemondott erről a gondolatról. Mert hogyan válogasson ki két-három „megbízható” cselédet, mikor egyikben se bízott? Emlékezett, hogy a rendőrfőnök kérdéseire mindnyájan bizonytalanul és kitérően válaszoltak; most már tudta, hogy miért: - valószínűen nem akarták elárulni a kocsist, aki fölfogadta a kínai istállófiut.

- Nem sokat kockáztatok ezzel az éjszakai sétával - biztatta magát Jeannette.

De bármennyire bátorította magát, azért mégis félt. Az a gondolat gyötörte, hogy a szépséges Alicet is ugyanezen az uton hurcolták el és akkor is ilyen sötét, ködös volt az éjszaka. A nyomok egészen addig a kőbányáig vezettek, ahová most ő is be akar menni: - és mi lesz, ha most ő is eltűnik ugyanabban a bányában, mely a milliárdos feleségét is elnyelte?

Ez a habozás azonban csak pár pillanatig tartott, összeszedte minden akaraterejét, s leküzdvén félelmét, hirtelen elszántsággal megindult a kőbánya felé. Csak az aggasztotta még, hogy nincsen se kapája, se ásója, amivel eltakaríthatná a földhányást a bánya nyitása előtt. De most már ezzel se törődött, s miután odaért a kőbányához, óvatosan leászott az üreg szájához, egészen a kőfalig, melyről még feléje áradt a friss vakolás nedvessége.

A halotti csöndben lélegzetét visszafojtva hallgatódzott pár pillanatig, de köröskörül még egy levél se zörrent. Elég mélyen lent volt már a barlangban és veszedelem nélkül gyertyát gyújthatott; a palotából már nem lehetett idelátni. Meggyújtotta hát a gyertyát, néhány cseppet leolvasztott róla egy kőre, s erre állította oda a gyertyát, - aztán körülnézett.

A bányabejárat valóban el volt falazva, csak a baloldalán állt még egy nagyobb földhányás és Jeannette tudta, hogy ez takarja el a nyílást. Tíz körmével esett neki a homoknak, lázasan lihegve dolgozott és nemsokára elő is tűntek már a deszkák, melyek a nyílást eltakarták és megakadályozták, hogy a homok beomolhasson a bányába. Jeanette nagy fáradsággal egymásután kihuzgálta a deszkákat, mire a földhányás nagy része dübörögve beomlott a bányába - és a nyílás látható lett. A kőműves tehát igazat mondott: a bánya szája sötéten, titokzatosan ásitott Jeannettera: és most csak az volt a kérdés, hogy mit rejteget feketén tátongó méhében?...

Fejébe szállt a siker mámore - és ez a láz úgy hajtotta, mint a vadászszenvedély a nemes kopót, mikor a menekülő vadat üldözi. Valami határozatlan sejtelem ugyan azt sugta neki, hogy érje be az eddigi eredménnyel és várja meg Charliet meg Gézát, akikkel együtt félelem nélkül átkutathatja a bányát. De hamar legyőzte ezt az aggodalmát és azzal biztatta magát, hogy nem fog messze menni; abból pedig, ha csak pár lépést tesz a kőbányában igazán nem származhatik semmi veszedelem.

Égve hagyta hát a gyertyát a kövön, ahol volt; hadd világítson ott: legalább a fényéről könnyebben visszatalál. A másik gyertyát ellenben meggyújtotta és odament vele a nyíláshoz, - de ebben a pillanatban a föld alól jövő hűvös szélroham kioltotta a gyertyát.

- Nem baj, - gondolta Jeannette - előbb lemegyek és odalent újra meggyújtom.

Óvatosan lenyújtotta lábait a nyíláson, kitapogatta velük a feneket, aztán lassan leereszkedett, s amikor talpra állt, már egészen lent volt a bánya belsejében.

A csönd és a sötétség itt volt csak igazán nyomasztó, úgy hogy Jeannette sietett meggyújtani a gyertyát, mert idegei már a megpattanásig megfeszültek.

Jeannette kíváncsian ment előre a nagy kövek közt, melyek a bánya fenekét elborították. De csakhamar valami teremformába ért, amelyből több folyosó ágazott el.

Idegesen összeborzadt arra a gondolatra, hogy eltévedhetne és lázas öntudatában most kezdett csak derengeni annak a szörnyű veszedelemnek az érzése, amelyben forgott. Halálos rémület fogta el hirtelen, s a lábai úgy elkezdtek remegni, hogy neki kellett támaszkodnia a sziklafalnak.

- Megyek vissza, - dadogta fogvacogva és összeszedte minden erejét. - Irgalmas Isten, milyen fagyasztó hideg van itt!...

Összebb huzta magán a köpönyegét, hirtelen összeszedte magát és megfordult... És ebben a pillanatban valami csodálatos zaj ütötte meg a fülét, amely úgy hangzott, mintha a föld mélyeséges gyomrából törne elő. Olyan volt ez a zengő zaj, mintha egy távoli tömeg szenvedélyes hullámozásának az eleven lüktetése lenne: tomboló morajlás, szelek zugása, folyamok rohanása és szenvedő, vagy megkinzott emberek gyászos jajgatása. Közben szaggatott, zengő ércdongás, mintha óriási gongot vernének a messzeségben. És aztán megint sok ezernyi néptömeg szilaj üvöltése, mely tompa zugással hömpölygött feléje a szűk folyosón és halk foszlányokba verődve tört meg a barlang boltozatán...

Jeannette homloka lázban égett és mégis verejtéktől gyöngyözött. Gondolatai úgy összekuszálódtak, hogy már nem tudta: ébren van-e, vagy álmodik, mert nem tudta megmagyarázni ezt a rejtélyes hangzavart. Nem lehetett a feje fölött álló San-Franciskó zaja, mert hogyan juthatott volna le a föld alá a világváros életének lázas lüktetése, mikor az imént, a bánya szájában, olyan halotti volt a csönd, hogy szinte összeborzadt tőle...

A titokzatos borzalom varázsa végképpen hatalmába ejtette a megrémült fiatal leányt, aki reszketve fordult meg és összeszedve minden erejét, fejvesztetten futott visszafelé a folyosón, amerről jött. Fülében még egyre visszhangzott a titokzatos, földalatti zugás, holott pedig már rég nem hallotta azt... mert ez a zugás már a gyors futástól fölkorbácsolt vérének viharzó rohanása volt.

Lélekszakadva rohant a leány, - megállás nélkül szaladt - és az ut végtelen hosszúnak tetszett... Jövet is ennyi ideig tartott volna?... Ugyanaz a folyosó-e ez, amelyen lefelé jött?... Nem tévedt-e el a borzalmas földalatti uton?... A térdei megcsuklottak és kis hijja volt, hogy össze nem rogyott.

- Óh, csak már otthon lehetnék a palotában! - sóhajtotta kinzó szivszorongással.

Kezét ellenzőként tartotta a gyertyája elé, hogy a gyors futásban el ne oltsa a lángot a szél és iparkodott szabadulni az értelmét lenyűgöző rémképektől. Meglassította járását és önmagára erőltetett nyugalommal kapaszkodott fölfelé a lejtőn, melyet elég jól megvilágított a gyertya lángja. Még egy kanyarulat - és újra egy... A szíve nagyot dobbant örömeiben: megismerte azt a kiugró sziklatömböt, ahol a földalatti folyosóba lépett; azon túl már csak a bánya szája volt és aztán a kőfal.

Megkönnyebbülten sóhajtott föl, amint a szűk folyosóból fölhágott a bánya szájába. Az a vörösen derengő fény, amit nyomban megpillantott, nem lehet más, mit az ő gyertyája, melyet égve hagyott a bánya bejáratánál. Most már sietni kezdett és csak ezt a lángot nézte... talán ezért botlott meg valami csákányban vagy lapátban, mely a lábai alá került...

- Ez nem volt itt, mikor jöttem! - villant át megrémült agyán a gondolat - különben látnom kellett volna...

Szerencsére nem ütötte meg magát, sőt még a gyertyája se aludt ki: de mikor fölkelte és folytatni akarta az útját, rémülten földbe gyökereztek a lábai... A derengő világosság, amelynek oly nagyon megörült, már nem pislogott feléje és csak tulajdon gyertyája árasztott halvány fényt a koromsötét üregben.

- Mi ez? - gondolta vadul dobogó szívvél - leskelődik rám valaki?...

Átcikázott agyán a balsejtelem, hogy azt a vaseszközt készakarva tették az útjába, hogy belebotolván, esése zajával elárulja a közeledését. És akik elrejtőzve lestek rá, kioltották a gyertyát, mialatt ő estéből föltápászkodott...

Csak pár lépés választotta már el a parktól és erre a gondolatra ismét visszatért minden ereje. A siker mámore ujjra a fejébe szállt: hiszen megtalálta a nyomot és kezében volt a bánya titka!...

Szinte repült a bánya szája felé, amelytől már csak pár lépésnyire volt, mikor hirtelen erős zuhanást hallott és úgy érezte, mintha óriási madárszárny csapódnék az arcába. Csak egy pillanatig tartott az egész, - de a gyertyája menten kialudt.

Jeannette rémülten hátrált. Érezte, hogy itt a veszedelem, - de még mindig áztatni akarta magát. Azt mondta magában, hogy valami nagy bőregér mehetett neki a gyertyának és attól aludt el az... De előre menni mégse mert; vaknak érezte magát a sötétségben, s ahogy mozdulatlanul, szinte megkövülten állt egy helyben, lassanként mintha az örület köde borult volna az elméjére...

Lüktető halántékkal figyelt, visszafojtva a lélegzetét, - de nem hallott semmi neszt. És mégis érezte, hogy nincs egyedül: valami titkos ösztön azt sugta neki, hogy közel hozzá gonosz lények lappanganak, akiket ő nem lát, de akik viszont jól látják őt, figyelve minden mozdulatára, mint a vadmacska, mely csak a kellő pillanatot várja, hogy rávesse magát védtelen prédájára.

Jeannette érezte, hogy ebben a dermesztő, halálos csöndben, ebben a vak sötétségben meg kell örülnie, ösztönszerűen a zsebébe nyúlt hát a gyújtóért, hogy ismét világot gyújtson. Lehet, hogy aki leste, a sötétben is meglátta ezt a mozdulatot, vagy a skatulya zörgése elárulta azt a helyet, ahol Jeannette állt... mert ebben a szempillantásban valami ruganyos tárggyal hirtelen erős ütést mértek a leány mellére, s aztán a homlokára.

A szerencsétlen leány megtántorodott, de végső erejével megkapaszkodott a bánya falában és nem roskadt össze. Föl akart sikoltani, de hangja a torkába rekedt, mert a csattanó ütések zápoként érték egymást és szinte még a lélegzetet is belefojtották a szegény Jeannetteba. De ő mégis küzdött, egyre előre igyekezett, míg egyszerre valami ponyvát dobtak a fejére és lerántották a földre; csak egy szempillantásig tartott: s a ponyván keresztül guzsba kötözték a kezét-lábát.

Ebben a végzetes halálveszedelemben még egyszer összeszedte Jeannette minden erejét és őrjöngve fölsikoltott, - de mindjárt rá egy irtózatosszerű kéz nehezedett a torkára és beléje fojtotta a hangot... Csak egy percig tartott a szerencsétlen leány hörgése - és elhaló öntudatának utolsó gondolata a „ma-fu”, a kínai istállófiu volt.

IX.

Charlie és Várhelyi későn érkeztek haza és alig várták, hogy Jeannette-tel beszélhessenek. A fiatal leány azonban, szokása ellenére, nem várta őket a hallban.

- Talán csak nem beteg, hogy ilyen korán lefeküdt? - kérdezte Várhelyi aggódva.

- Ki tudja, hogy lefeküdt-e? - mondta Charlie sötéten. - Ebben a házban már minden lehetséges, úgy hogy a szomorú tapasztalatok után már nem lephetne meg semmi sem.

Megnyomta a villamos csengő gombját és megkérdezte a besiető inastól:

- Hol van Malvy kisasszony?

- Nem tudom, uram - felelte az inas. - Vacsora óta nem láttuk a kisasszonyt. De lehet, hogy beteg és lefeküdt, mert már vacsora előtt is nagyon sápadt és rosszkedvű volt.

- Nézzük meg - mondta Charlie.

A két férfi halkán kopogott Jeannette ajtaján, de nem kapott feleletet. Egyre hangosabban kopogtak és végre ököllel is verték az ajtót, de minden eredmény nélkül.

- Nem habozhatunk tovább, - mondta Charlie - be kell mennünk!

Várhelyi megnyomta a kilincset. Az ajtó nem volt bezárva és nyomban kinyílt, mire a két férfi berohant a szobába és meggyújtotta a villamoslámpát... A szoba üres volt, minden a legnagyobb rendben, - de az ágy meg se volt vetve. Várhelyi oly lélektelenül bámult Charliere, mint akit homlokra sujtottak...

- Akárcsak Alice! - kiáltott föl rekedten Charlie. - Ez irtózatos!

- Nem kapott a kisasszony levelet, vagy üzenetet ma délután?... Nem volt látogatója?... Ő maga nem volt valahol?... Egész délután a palotában volt? vallatták izgatottan a cselédséget.

- Mi legalább nem tudunk róla, - felelte a komornyik. - Csak azt tudjuk, hogy kevéssel vacsora előtt ide telefonáltak neki a városból, hogy az urak nem jönnek haza vacsorára. A kisasszony ekkor izgatottan telefonált vissza, hogy de csak jöjjenek haza okvetlenül, valami nagyon fontos dolog miatt, de az urak akkor már elmentek autón az irodából. Erre a kisasszony nagyon rossz kedvű lett és vacsorát is alig evett.

- Bizonyosan a kőbányába akart menni! - kiáltotta Várhelyi kétségbeesve.

- A kisasszony köpönyege és sapkája nincs a helyén, és a karosgyertyatartóból is hiányzik két szál gyertya, - szólt a szobalány - ezt is csak a kisasszony vehette ki, mert másnak mi szüksége lett volna rá? Hiszen a villamos világítás és a gáz be van vezetve az egész palotába.

- Menjünk a kőbányába, Montgomery ur - könyörgött Várhelyi - most már én is érzem, hogy szegény Jeannettenak igaza van. Ott kell keresnünk a titok kulcsát...

- Hiszen a bánya be van falazva! - mondta Montgomery ideges türelmetlenséggel.

- Magam is láttam néhányszor a ma-fut, kínai istállófiút, amint földet lapátolt a bányabejárat elé, - bólintott a szobalány - a bányába tehát nem lehet bejutni.

- Megint a kínai istállófiú! - kiáltott Charlie elkeseredve. - Ki parancsolta ezt neki?... Minek lapátolt földet a bányabejárat elé?

- Nem tudom, - dadogta a szobalány visszahökkenve a fenyegető hang elől - de itt jön a kulcsár... ő talán többet mondhat...

Charlie ökölbe szorított kezekkel hadonászott és alig birt már a dühével.

- Hol van az a kínai? - csikorgatta a fogait. - Nem mondtam, hogy hozza ide?

- Uram, - mentegetőzött a kulcsár hebegve - itt van az istállómeister.

- Hol a kínai?! - kiabált Charlie, reszketve a haragtól. - Beszélni akarok vele!

Az istállómeisterrel forgott a világ. Halálsápadtan, verejtékezve nyögte:

- A ma-fu eltűnt... Mindenütt kerestük... Sehol semmi nyoma...

- A ma-fu megszökött!... Ezek a gazemberek nem tudnak semmit!... Most kit vegyek elő?... Ki fogja végre megfejteti ezt a rémes titkot?

- Ne essünk kétségbe, - mondta Várhelyi - majd jön a kőműves és megmond mindent.

- De ki győzi türelemmel ezt a várakozást!... Megöl az izgalom Várhelyi!

- Menjünk a parkba, a kőbányába... Mindjárt ott kellett volna kezdenünk!

Kirohantak a parkba, ahol a cselédség valóságos hajtóvadászatot rendezett a ma-fura a bokrok közt, de Charlie és Várhelyi nem is törődtek velük, siettek egyenesen a kőbányához... Sehol semmi nyom... A földhányás ép és sértetlen... semmi jele, hogy nyílás is vezet a kőbányába: a fal is teljesen ép, mint tegnap volt... De Várhelyi, mikor egészen közel hajolt a földhányáshoz, megérezte a friss földszagot... És ahogy megtapintotta: érezte, hogy a földhányás még egészen nedves... Tegnap óta tehát megbolygathatták...

- Nem nézzük meg, mi van a földhányás alatt? - kérdezte rekedten.

A kérdésre Charlieban is fölébredt a gyanakvás; rögtön kiabálni kezdett.

- Ásót és kapát ide!... Szét kell hordani a fal tövéből ezt a földhányást!

A két férfi, egymás kezét fogva, eszelős szorongással bámult a földhányásra, s ahogy az első lapát föld fölvetődött, irtózatossággal leste, hogy nem kerülnek-e elő a keresett hullák a föld alól... Vagy hátha még él a kis Jeannette, ha a szerencsétlen Alice-on esetleg már nem is lehet segíteni?... És aztán, amint az ásók elérték a deszkákat, melyeknek eltávolítása után feléjük ásitott a sötétlő nyílás, Charlie magánkívül ordított föl:

- A kőművesek nem végezték el a munkát!... Miért nem jelentették ezt nekem?

- Uram, mi magunk se tudtuk, - mentegetőzött zavartan a kulcsár.

- Jeannette bizonyosan megtudta a kőművestől, hogy a bánya még nincs befalazva, - hadarta most Várhelyi lázasan - és nem volt türelme, hogy megvárjon bennünket, hanem ő maga nézte meg... Óh, édes, makacs, kis Jeannette!... Mindig ez a bánya izgatta és én nem hittem neki!... Hamar egy lámpást!... Le akarok menni!

- Nézze, Várhelyi, - szólt most Charlie - ha Jeannette csakugyan lement volna a bányába, akkor nem lenne így betemetve a nyílás!

- Hátha valaki azután temette be, mikor már Jeannette lement?

- Ugyan kicsoda?

- A ma-fu!... A kínai istállófiu!

Mielőtt Charlie felelhetett volna, az egyik ásó nagyot koccant a földben és mindenki elsápadt. Halotti csönd támadt, melyet a Várhelyi rekedt hangja tört meg...

- Mi az? - kérdezte lázasan.

- Nagy kődarab...

Várhelyi lehajolt és villamos lámpával vizsgálta a követ.

- Gyertyacseppeket látok rajta, Montgomery ur! - kiáltott föl izgatottan. - Egészen bizonyos, hogy valaki gyertyát állított erre a kődarabra.

Charlienak is eszébe jutott, hogy Jeannette szobájában a karosgyertyatartóról hiányzik két szál gyertya; ezért most már, mikor Várhelyi lemászott a nyíláson át a bányába, habozás nélkül követte ő is... Körülnéztek a sötét üregben, de csak lassan, tapogatózva mertek előremenni, mintha minduntalan attól félnének, hogy holttestekre akadnak. De nem találtak semmit és egyszerre csak vége volt a folyosónak; nagy sziklaomlás zárta el.

- Itt már nincs tovább - mondta Charlie rekedten. - Ha volt is erre ut, annak már vége, mert eltömte ez a sziklaomlás. És pedig nem is régen; talán csak pár órával ezelőtt... Nézze csak, Várhelyi: a föld még egészen nedves, a kövek törési lapja egészen friss...

A két férfi csüggedten állt meg és egyik se mert a másikra nézni; mintha attól féltek volna, hogy egymás szeméből kölcsönösen kiolvassák közös fájdalmukat és kínzó aggodalmukat. Várhelyi félrefordult, mert a szemei megteltek könnyekkel és csak akkor riadt föl kegyetlen töprengéséből, mikor Montgomery gyöngéden karonfogta.

- Jöjjön, édes fiam - mondta Charlie szeliden. - itt már nincs mit keresnünk...

Várhelyi támolyogva követte a milliárdost, mert folyton azzal a gondolattal küzdött, hogy hátha Jeannette ott fekszik, véresre zúzva, a kőomlás alatt!... Mert hátha éppen akkor történt a földomlás, mikor az édes kis leány a folyosóban járt?...

Mikor fölértek a parkba, a szabad levegőre, keleten már hasadni kezdett a gyászos, szomorú hajnal, de a két férfi nem törődött ezzel. Szótlanul mentek föl a hallba és még csak nem is beszélgettek, mert hiszen minden szó inkább hazugság és guny lett volna, mint vigasztalás. Lélektelenül ültek le egymással szemben, talán egy óránál is tovább - és csak arra rezzentek föl, hogy a kertajtó csikorgott. Ösztönszerűen néztek arra: a rendőrfőnök érkezett meg.

Megkönnyebbülten lélegzettek föl, mintha megjött volna a várva-várt segítség és vigasztalás. Charlie azonnal elmondott neki mindent, nem feledve el a legcsekélyebb részletet se, de John Patrick, bár figyelve hallgatta, mégis kételkedően csóválta a fejét,

- Még mindig a kőbánya, - mondta kicsinylően - még mindig a kinaik!

- De hiszen vannak bizonyítékok is! - csattant föl Charlie hevesen. - Itt van a be nem falazott nyílás, amelyet frissen temettek be... kődarabokon a gyertyacseppek... az eltűnt kínai istállófiú, akit láttak dolgozni a bánya nyílása előtt...

Mielőtt a rendőrfőnök felelhetett volna, újra csikorgott a kertajtó és lélekszakadva rohant be rajta az az inas, akit a kőmivesért küldtek. Hármával ugrotta át a lépcsőket, ahogy fölszaladt a hallba és kifulladásra a nagy sietéstől, lihegve jelentette Charlienak:

- Uram, a kőmives nem jöhet el... Két órával ezelőtt holtan találták meg a West-Street egyik mellékutcájában. A gyilkosok szíven szúrták, úgy hogy menten meghalt.

Várhelyi hangos sikoltással roskadt le karosszékébe, Charlie pedig elsápadt és öklével nagyot suhintott a levegőben. Ez a szörnyű hír azonban, magát a rendőrfőnököt is megdöbbenettette: sündisznóképe megnyult és savószínű szemei nyugtalanul pislogtak.

- Most is azt mondja, hogy a szerencsétlenségnek és az akadályoknak ez a láncolata mind csak véletlen?! - tört ki Charlie szenvedélyesen. - Még most se érzi, hogy itt jól szervezett, titkos, de erős hatalom dolgozik, amellyel szemben szinte tehetetlenek vagyunk?

- Talán mégis önöknek van igazuk, - mondta John Patrick habozva. - Meglehet, hogy mégis a sárgák keverik a kártyát... De akkor nehéz lesz megnyerni a játékot...

Ezzel az inashoz fordult és szegről végre kifaggatta, hogy mit tud a kőmives rejtélyes haláláról... De ez már több volt, mint amennyit Várhelyi idegei elbirtak. A fiatalember vad tekintettel, szédelegve támolgott ki a palotából, végigment a parkban, s aztán eltűnt a hajnali köd sűrű, szürkés homályában...

X.

Amikor John Patrick is hajlani kezdett arra a gyanura, hogy a rémes tragédiában bent van a kínaiak keze, Várhelyi agyán átvillant egy merész, de érthető gondolat. Mikor a szép Alice eltűnt, még nem igen gondolt arra, hogy a milliárdos felesége a kínaiak vad bosszuvágyának eshetett áldozatul, sőt inkább hitte azt, hogy a szeszélyes szép asszony önként szökött meg a palotából, mert megunta a férjét. De most, hogy Jeannette is eltűnt, megváltozott ez a véleménye.

A kínaiak gyűlölték Montgomeryt, tehát volt rá okuk, hogy halálos csapást mérjenek reá. Montgomery kegyetlenül elbánt Tao-Pinggel; először megverte, aztán elfogatta és vásra verette. Később leleplezte, hogy fegyvereket akar becsempészni San-Franciskóba; a fegyvereket elkoboztatta, sőt váltságdíjat is fizettetett vele... Mindez oly súlyos sértés volt, amit a bosszúálló kínai aligha felejtett el. És, ha ráadásul meggondolta, hogy Tao-Ping milyen szenvedélyes sóvárgással nézte a szép asszonyt, már egyáltalában nem is kételkedett azon, hogy Alicet ez a sárga ördög raboltatta el.. A többi aztán önként következett; a sárgák valószínűleg észrevették, hogy Jeannette mily lázasán kutat eltűnt urnője után: őt is elrabolták tehát, mikor látták, hogy megtalálta a helyes nyomot...

Ezek a gondolatok jártak a Várhelyi fejében, miközben gyorsan sietett a kínai negyed felé. Egyenesen Tao-Ping házának tartott, s kopogtatás nélkül bement a harmadik szobáig, - ahol végre ráakadt Tao-Pingre, A kínai szemmelláthatóan megijedt, mikor Várhelyit meglátta és gyöngé kíséreltet tett a menekülésre is, de Várhelyi valóssággal elállta az útját, s nehogy mindjárt elriassza, eleinte közömbös dolgokról kezdett beszélgetni. Majd távolról kerülgette a maga baját, mint a macska a forró kását.

- Montgomery Charlie nagyon örült, hogy visszakapta az igazgatóját, - mondta óvatosan. - De azóta megint nagy baj érte. Egészen odavan a felesége eltűnése miatt.

A kínai elutasító mozdulatot tett és unott arcán mit se változott a hülye kifejezés, mely a tulságos ópiumszívás következése volt.

- Mi közöm hozzá? - mondta kétségbeesett közönnyel. - Nem is tudok róla.

- Hát nem jelentette önnek a ma-fu, az a kínai istállófiu, aki Charlienál szolgált?

- Nem ismerem azt az embert, - felelte Tao-Ping, de a szemei erősen pislogtak.

- Annál rosszabb - mondta Várhelyi színlelt bosszúsággal. - Mert így nem vehetjük elejét annak a borzasztó szerencsétlenségnek, mely a kínaiakat fenyegeti.

Tao-Ping lehunyta szempillái alól gyűlölködő fény villant Várhelyi felé, de a kínai nem szólt. Várhelyinek azonban ez is elég volt; megérezte, hogy az első vágás talált és most már bátrabban folytatta:

- Kár, hogy nem ismeri azt a ma-fut, mert Montgomery lázasan keresteti. Szüksége van a tanubizonyosságára, hogy végre teljesen tisztázva legyen egy szörnyű titok.

- Miféle titok? - kérdezte Tao-Ping és közben idegesen remegtek az ujjai.

- Hát a kőmives rejtélyes halála? Hiszen talán tudja, hogy meggyilkolták?

- Ugyan honnan tudnám! - hadonázott Tao-Ping, hevesen tiltakozva.

- Mire való ez a színlelés, Tao-Ping? - szólt most Várhelyi szigorúan. - Mindenki tudja, hogy a kőmivist az a ma-fu ölte meg, aki megszökött Montgomery szolgálatából.

- No, s aztán!... Mi közöm hozzá? - kérdezte Tao-Ping kihívóan.

- De azt is tudják ám, hogy miért ölte meg, - folytatta Várhelyi. - A kőmives elmondta Malvy kisasszonynak, hogy a bánya még nincs befalazva; hát ezért kellett meghalnia. Ellenben Malvy kisasszony elhányatta onnan a földet és leszállt a bányába.

- És ha leszállt? - kérdezte Tao-Ping kihívóan - mit látott a bányában?... Semmit!

- Hogy mit látott: azt maga jobban tudja, mint én - felelte Várhelyi. - De azt hiszem, hogy nemsokára én is éppen úgy tudni fogok mindent, mint ön. Mert Montgomery és John Patrick, a rendőrfőnök, már kieszelték, hogy Alicet is meg Jeannette-et is ezen a régi kőbányán át hurcolták el. Ők tehát ki akarják bontatni ezt a kőbányát; s mialatt mi itt beszélgetünk, egész sereg kőmives dolgozik már az elzáró fal lebontásán. Ha aztán szabad lesz a bejárás, akkor a rendőrség és katonaság majd csak megtalálja a két eltűnt asszonyt!...

Ez a vágás végre csakugyan talált. A kínai ember arcizmainak rándulása nélkül türi a legborzasztóbb kínzást is és lelkiismeretfurdalás nélkül leszurja a legártatlanabb embert: - mi lehetett hát az a szörnyű titok, amely annyira megijesztette Tao-Pinget, mintha tulajdon halálos ítéletét olvasták volna föl előtte?!... Mert Várhelyi észrevette, hogy a gazember keze görcsösen összerándult és mintha idegesen keresett volna valamit bő ruhaujjában... Talán tört, - gondolta magában Várhelyi és résen állt, hogy az első gyanus mozdulatra torkonragadja a kinait... Ám ez a szörnyű feszültség csak egy pillanatig tartott, mert Tao-Ping ismét összeszedte magát, s aztán bizalmatlanul, mintha attól félne, hogy még a falaknak is fülei vannak, tompa hangon, szorongva mondta:

- Nem szabad kinyitítani a bányát, érti?!... Van-e rá hatalma, hogy lebeszélje erről az örültségről Montgomeryt?... Megakadályozhatja ezt, mondja?

- Talán sikerül, ha minden befolyásomat fölhasználom, - felelte Várhelyi. - De akkor is sietni kell, mert a kőmivesek már bontják a falat.

Ez ugyan nem volt igaz, de Várhelyi gyötörni akarta a kinait és ujjongva látta, hogy Tao-Ping alig észrevehetően remegni kezd.

- Ha megakadályozza ezt a munkát, - szólt rekedten - színültig teletömöm a zsebeit dollárokkal és gazdagon mehet haza Európába.

- Maga tréfál? - kérdezte Várhelyi megvetően. - Nincs itten szó pénzről; a bajon csak az segíthet, ha visszaadja Montgomery feleségét, meg az én menyasszonyomat.

Tao-Ping arca idegesen megvonaglott és meglátszott rajta, hogy a körmönfont gazember heves harcot viv önmagával. Szerencse volt, hogy még nem aludta ki teljesen az ópium mámorát és így az akarata gyöngébb volt, mint rendesen; mert máskülönben aligha alkudozott volna ily aggodalmasan.

- Nehéz dolog lesz, - motyogta tompán - és sokáig eltarthat, ha sikerül is...

Várhelyi szeretett volna ujjongani, de türtőztette magát. Most már legalább tudta, hogy a két hölgy él: s ez megduplázta akaraterejét.

- Nehéz vagy nem nehéz: az mindegy! - mondta parancsoló hangon. - Az a fontos, hogy visszkapom a két hölgyet: igen vagy nem?

- Visszakapja, - felelte a kínai alig hallható hangon - de meg kell esküdnie, hogy azonnal befalaztatja a bányát és örökre hallgatni fog erről az alkuról.

- Azzal a föltétellel, ha én magam is segíthetek a két hölgy megszabadításában - felelte Várhelyi. - Oda kell vinnie engem, ahol el vannak rejtve...

Tao-Ping felelet helyett fölvet az asztalról egy kínai álmoskönyvet, mely minden napnak megmondja a jelentőségét, hogy szerencsés-e vagy szerencsétlen. Pár percig gondosan tanulmányozta a kínaiak áhitatos babonájával, s végre ünnepélyes hangon mondta:

- Ma este indulunk. Ez a nap ígér legjobb eredményt. De készüljön el rá, hogy sokáig fog tartani... Talán egy hétig is; és nem jár veszedelem nélkül...

- A veszedelemmel nem törődöm, - felelte Várhelyi - és belenyugszom abba is, hogy egy hétig odateszünk De jól vigyázzon, hogy: ha holnaphoz egy hétre Montgomeryné, Jeannette és én nem leszünk itthon, akkor Montgomery azonnal kinyitatta a bányát.

- S megesküszik-e arra, hogy: ha idejében megérkeznek, akkor Montgomery örökre befalaztatja a bányát és soha többé nem kutat benne?...

- Megesküszöm! - felelte Várhelyi ünnepélyesen.

Erre Tao-Ping szótlanul kifordult a szobából, de nemsokára visszatért egy fekete kakassal, melynek legott elvágta a nyakát. A vért fölfogta egy csészében, s aztán két papiroslapra ecsettel írta föl a szerződést ezzel a vérrel, - mire elmondta a szörnyű eskümintát:

....„Ha pedig megszegném eskümet: az örökkévalóság titokzatos szellemei úgy vágják le a fejemet, mint ahogy az ember levágja a kakas fejét”...

- Mikor fogam megtudni, - kérdezte ismét Tao-Ping szorongva - hogy abbahagyja-e Montgomery a bánya kinyitását, ami most folyik?

- Két óra múlva legyen ott a palota parkja előtt huzódó fasorban - mondta Várhelyi. - Ott találkozunk és akkor elmondok mindent.

A remény, hogy nemsokára viszontláthatja Jeannette-et, valósággal szárnyakat adott Várhelyinek. Szinte cigánykerekét hányt örömeiben, amint gyors léptekkel sietett kifelé a kínai negyedből, s aztán fölugrott az első autóra, mely száguldva vitte Montgomery városi irodájába. Mert eszébe jutott, hogy jó lesz megijeszteni Tao-Pinget; így legalább annál jobban sietni fog és annál biztosabb lesz a siker. Az irodába érve tehát, egész csomó parancsot adott ki, úgy hogy pár perc múlva telefonüzenetek röpködtek szét mindenfelé a városba, - mialatt ő maga, most már nyugodtan és boldogan, hazahajtatott a palotába.

XI.

Montgomery szórakozottan hallgatta a rendőrfőnök jelentését a kőmives meggyilkolásáról. A kést nem találták meg; a gyilkos nagyon jól értette a mesterségét, mert a penge egyenesen a szívet érte; a gyilkos valószínűleg kínai ember volt, de nagyon nehéz lesz megtalálni...

- Háttha átkutatnánk a bányát? - kérdezte Montgomery hirtelen.

Ez az ötlet úgy megvadította a sündisznóképű rendőrfőnököt, mint a tüzes tapló a lovat. Már éppen ki akart fakadni az ilyen „rögeszmék” ellen, mikor a park rácsoskapuján át nagy lármával és szerszámcsörömpöléssel jött be a kertbe egy sereg kőmives.

- Mire való ez a tömérdek kőmives? - kérdezte a rendőrfőnök, idegesen harapdálva a bajuszát.

- Ugy látszik, hogy ön már előre kiadta a parancsot és csak aztán kér tanácsot tőlem?

- Nem tudom, hogy mit akar ez a sok ember, - felelte Montgomery, maga is meglepetve.

Megint csöngettek a kapun és újra nagy csomó ember tódult be a parkba.

- Na, tessék! - mérgelődött a rendőrfőnök - most már itt vannak a kubikosok is.

- Én igazán nem rendeltem ide őket, - mentegetőzött Montgomery, kinézve az ablakon. - Sőt szeretném tudni magam is, hogy ki csőditette össze ezt a népvándorlást... De nézze csak, - folytatta élénken - hát ez a sok rendőr mit akar itt? Talán ön rendelte ide őket?

A rendőrfőnök kinézett az ablakon és most már valóban dühbe jött.

- Nem értem!... Egy egész hadsereg!... Elmegy az ember esze!...

Intett a rendőrfelügyelőnek, aki futva jött föl a hallba és jelentette, hogy a Montgomery-irodából sürgősen telefonáltak értük. Csak annyit tud, hogy valami bánya átkutatásáról van szó és valamennyi szolgálaton kívüli rendőrlegény itt van.

- Ismétlem, hogy semmit se tudok a dologról, - jelentette ki Charlie határozottan.

- De hiszen az ön irodája telefonált a rendőrséghez! - kiabált John Patrick.

Már-már heves szóváltásba elegyedtek, mikor Várhelyi fáradtan, lihegve berontott a hallba és mindent megmagyarázott a két ingerült embernek.

- Én telefonáltam az irodából a munkásokért és a rendőrökért, - mondta - de csak négyszemközt számolhatok be Montgomery urnak...

John Patrick bosszusan bucsuzott s alighogy bezárult mögötte az ajtó, Várhelyi mindent elmondott az álmétköző milliárdosnak.

- De hát, - kérdezte Charlie - minek hívatta ide ezt a sok népet, ha nem akarja kinyittatni a kőbányát?

- Meg kellett félemlíteni az ellenséget, hogy lássa: milyen erősek vagyunk. Most azonban már elküldhetjük őket, miután ezt a célunkat elértük.

Várhelyi lázasan beszélt, tele örömmel és reménységgel és a „kékszemű óriás” arca is ragyogott a boldogságtól, mikor meghallotta, hogy vissza fogja kapni a feleségét.

- Azt hiszem, hogy egy hétig odaleszek - mondta Várhelyi. - De, hogyha holnap déli 12 órához egy hétre nem lennénk itt mind a hárman, akkor haladéktalanul nyitassa föl a bányát. Mert egészen bizonyosan, hogy akkor már én is halott leszek...

Charlie elsápadt erre a gondolatra, de Várhelyi nyomban megnyugtatta:

- Ez csak föltevés, még pedig nem is valószínű föltevés. Én a legteljesebb sikert reménylem és ön is bizzék... De most mennem kell. Ha a rendőrök eltávoztak, fizettesse ki kérem a kőműveseket és a kubikosokat is, hadd menjenek a dolgukra.

Várhelyi futva ment át a parkon és sietett a fasorba, ahol Tao-Ping már nyugtalanul és izgatottan várta. Már nem is titkolta szorongását, annyira megriadt attól, amit látott.

- Egész sereg munkást és rendőrt látok, - mondta - dolgoznak odabent?

- A bányát elzáró falat már lebontották, - füllentett Várhelyi - most a földomlásra kerül a sor.

- Hát nem birta lebeszélni Montgomeryt erről az örültségről? - tört ki Tao-Ping.

- Bizony, nagyon nehezen ment, - felelte Várhelyi - de mégis sikerült. Persze, azzal a föltétellel, hogy holnap délhez egy hétre pontosan itthon leszünk.

- Itthon lesznek, itthon lesznek! - ismételte a kínai ideges vállvonogatással - csak hogy a bánya kinyitását rögtön abba kellett volna hagyni! Hiszen így állapotunk meg!

- Ugyan ne zsörtölődjék! - szólt rá Várhelyi. - Nézzen inkább a kapura!...

A rendőrlegények éppen akkor vonultak ki négyes sorokban a parkból; nem sokkal aztán utánuk tódultak az elbocsátott munkások is és Tao-Ping mindaddig a helyén maradt, míg az utolsó ember is el nem távozott a palotából. Akkor megkönnyebbülten fölsóhajtott.

- Én megtartottam az ígéretemet - mondta most Várhelyi komolyan. - Magán a sor, Tao-Ping, hogy ön is épp ilyen pontosan megtartsa, amit ígért.

- Legyen nyugodt, hogy én is megtartom - felelte Tao-Ping. - Jöjjön hozzám pont félnyolcra, de jól vigyázzon, hogy senki meg ne lássa. Ne feledje, hogy halálos veszedelemben forgunk mind a ketten, ha bárki is kémkedik ön után!...

Este hét óra volt, mikor Várhelyi és Montgomery elbucsuztak. A „kékszemű óriás” lelke mélyéig meg volt rendülve, s minduntalan elakadt a lélegzete, amíg beszélt...

- És rögtön hozza haza Alicet... azonnal, mennél gyorsabban... Óh, ha tudná, milyen lesz az életem, mialatt ön odajár!... Igérje meg, édes, jó fiam, hogy sietni fog!

Várhelyi nem felelt, csak némán bólintott. És, ahogy összenézett a szenvedő óriással, érezte, hogy az együtt töltött nehéz napok, az együtt viselt nehéz bánat, örökös kapcsot teremtettek köztük. Ösztönszerűen egymás kezét keresték, - aztán Várhelyi sarkon fordult és gyorsan távozott...

*

Az éjszaka már ráterítette sötét palástját San-Franciskóra, mikor Várhelyi Tao-Ping házához érkezett. Kopognia se kellett, úgy látszott, hogy várták, mert a kapu nesztelenül kinyílt előtte, s épp olyan zajtalanul be is zárult mögötte. Gyorsan végigsurrant a homályos folyosón és kopogás nélkül nyitott be Tao-Ping szobájába, mely fényesen ki volt világítva.

A kínai pompás ruhában várta. A fején rókabőrsüveg, a hacukája gyöngyszürke selyem, arannyal és fehérrel himezve, a lábán fehér posztócsizma, a kezében óriási pávatollegyező. Előkelő mandarin-viselet volt ez, ami Tao-Ping nagy rangját bizonyította. Az egyik széken finom kínai öltözet hevert és Tao-Ping rámutatott, hogy vegye fel.

Várhelyi sietve magára szedte a kínai ruhát, mely alá elrejtette az övét; ebben volt a pénze meg a revolvère. Mikor már felöltözött, Tao-Ping borotvát nyomott a kezébe.

- Micsoda?! - hökkent meg Várhelyi - hogy leborotváljam a bajuszomat?...

- Ugy van és pedig azonnal! - mondta határozottan Tao-Ping.

Jó képet kellett vágnia a gonosz tréfához és Várhelyi gyorsan leborotválta a bajuszát. Aztán Tao-Ping néhány ügyes ecsetvonással igazi kinait csinált Várhelyiből, s végezetül valami könnyű, tapadós, barna selyemsapkát nyomott a fejére; és erről lógott le a hosszú farkocs. Szóval, mikor az átalakulás készen volt, Várhelyiből is előkelő kínai mandarin lett.

- Mostantól kezdve - szólt Tao-Ping komolyan - csak annyit beszéljen, amennyi éppen szükséges és azt is kínai nyelven. És bármit lát vagy hall: sohase áruljon el meglepetést; minden másban pedig vakon fogadjon szót nekem, ha kedves az élete...

Ezzel karonfogva a meghökkent Várhelyit, végigvezette egy csomó szobán, s aztán megállt az utolsó fal előtt, melyben megnyomott egy titkos rugót. Halk pattanással tolódott félre a rejtékajtó, melyen át a szűk, homályos udvarba jutottak. Ezen végigmenve, sötét folyosóba értek, mely zegzugosan kanyargó, keskeny sikátorba torkollott; ebből megint az apró, szűk utcáknak egész utvesztője nyílt jobbra-balra.

A levegő fojtott és meleg volt, a sikátorok pedig egyre szűkebbek és piszkosabbak lettek; néhol meredeken lejtősödtek, máshol meg, mintha sziklába vajt alagutak lettek volna, olyan alacsonyok voltak, hogy Várhelyinek meg kellett hajolnia. Itt-ott találkoztak egy-egy kinaival is; oly nesztelenül jártak, mint a bujdosó kísértetek, árnyékmódra a falhoz lapulva, mintha nem akarnák, hogy meglássa őket valaki... Aztán hirtelen meredeken lejtősödtek a szűk sikátorok, mintha csak sziklába vágott óriási pince vagy katakomba szerteágazó folyosói lettek volna.

A kanyarodó mögött vakító világosság kápráztatta el Várhelyi szemét, úgy hogy pár pillanatig semmit se látott. Ahogy szemei lassanként hozzászórtak a fényhez, észrevette, hogy magasan boltozott barlangban áll, s a sziklába vágott terraszhátán óriási nyílás tátong, melyet hatalmas vasrács zár el; és a fény e vasrács mögül áradt a terraszcra...

A rácson túl óriási méretű barlang terjeszkedett, hasonlatos valami alpesi völgyhöz, mely hirtelen szélesedik ki roppant katlanná - és ebben a magasan boltozó barlangban egy zajos, zsebongó, nagy város terült el, melynek csodálatos formája, tarkabarka, kínai házaik közt, a zeg-zugos utcákon, csak úgy hemzsegték a sárga ördögök... Olyan volt ez a kép, mintha az „Ezeregy éjszaka” tündérvilága elevenedett volna meg, mert semmire emlékeztetett benne az európai civilizációra. A gyűlölt „yankeek” nem adtak városnak való helyet a föld színén ennek a sárga népségnek: ők tehát a föld alatt építettek maguknak várost, - egy tökéletes, ősi kínai várost, - amelyből vad gyűlölettel száműzték mindent, ami idegen.

Tao-Ping bizonyos büszkeséggel nézte Várhelyi álmélkodását, de aztán intett neki, hogy induljanak. A vasrács, miután áthaladtak alatta, ismét legördült, s ekkor a közelben lévő kinaiak mind nagy alázattal és hódolattal fogták körül Tao-Pinget, akinek önérzetes, ragyogó arcán meglátszott, hogy teljes szívvel élvezzi ezt a pompát és tiszteletet. Mivel azonban félt a kíváncsiaktól Várhelyi miatt, csakhamar parancsolóan intett, mire négy, félmeztelen kuli alázatosan görnyedve járult Tao-Ping elé a gyaloghintóval,

A kínai gyorsan beszállt és maga mellé ültette Várhelyit is, mire a négy kuli fölkapta a palankint és szinte futva indult el vele. Várhelyi kikandikált a selyemfüggönnyel letakart kis ablakon és még mindig azt hitte, hogy álmodik. Jobbra-balra fáklyás kengyelfutók szaladtak a palankin előtt, félrelökődve, vagy szétverve az utcákon hemzsegő tömeget, mely oly sűrű tömegben tolongott a keskeny utcákon, hogy szinte szétfeszítette az alacsony, egymásra kapaszkodó, furcsa házsorokat.

- A yankeek között senkise vagyok, de idelent úgy uralkodom, mint a mindenható, - mondta Tao-Ping. Életnek és halálnak föltétlen ura vagyok a föld alatt...

Nemcsak a hiuság, hanem az alattomos, kínai bosszuvágy is kicsendült ezekből a szavakból, úgy hogy Várhelyi önkéntelenül összerezett. De éppen azért, annál nagyobb hévvel sürgette Tao-Pinget, hogy kerestesse meg és adja vissza neki a két hölgyet - hiszen hatalmánál fogva ez nem lehet nehéz dolog.

- Hm, a város nagy! - mondta a kínai kitérően, s aztán a vacsora végéig egy szót se szólt.

De Várhelyi nem hagyta magát. Mikor Tao-Ping vacsora után végignyújtózott a diványon, odaült melléje és megujította az ostromot. Nagyon jól tudta, hogy a kínaiak minden evés után sokáig és mélyen alszanak. Fölébredéskor pedig első dolguk az ópiumszívás. Már pedig semmiképpen se akarta túrni azt, hogy Alice és Jeannette dolgában egy teljes napig ne történjék semmi. Tao-Ping eleinte rá se hederített és csak akkor mozdult meg, mikor látta, hogy ígérekkel nem elégitheti ki Várhelyit. Nagynehezen elküldött hát a ti-paóért, azaz a rendőrfőnökért, Várhelyit pedig elbujtatta a spanyolfal mögé.

A ti-pao és a mandarin nagyon hamar megértették egymást. A rendőrfőnök égre-földre esküdözött, hogy lehetőleg gyorsan előteremti a „nőstény rabszolgákat”. Valószínűleg azt hitte, hogy Tao-Ping valami szerelmes szeszélyéről van szó. De Várhelyi nem törődött ezzel; most már sokkal nyugodtabb volt, s mikor a ti-pao elment, ő is aludni tért a számára elkészített szobába.

XII.

Várhelyi nyugtalanul aludt, de azért reggel, mikor fölkel, tele volt jókedvvel és reménységgel. Azt gondolta, hogy a ti-pao bizonyosan hamar megtalálta a két foglyot, s talán már holnap hazaviheti őket a föld alól San-Franciskóba, a „kékszemű óriás” palotájába. De ideges nyugtalansága oly nagy volt, hogy nem birt a ya-menben maradni. Elhatározta hát, hogy kimegy a földalatti városba és a maga szakállára is kutatni próbál. Annyira tudta a kínai nyelvet, hogy kivágja magát, ha esetleg megszólítják; félni tehát nem volt oka semmitől.

Szerencsésen kijutott a kormányzói palotából és jól megjegyezte az utcákat, amelyeken átment, hogy visszatálhasson. Most már, mivel kissé nyugodtabb volt, mint tegnap, a város is jobban tetszett neki; az apró, egymás hátára épült festői kunyhók közül ríktóan emelkedtek ki a templomok kék tornyai, de valamennyi fölött kimagaslott az ugynevezett „Szenttorony”, aminőt minden kínai városban építenek a négy elem: a tűz, víz, levegő és föld tiszteletére.

Nemsokára elért a vízvezetékhez, melynek kutjai mélyen le voltak furva a sziklába és borzadva látta, hogy a vizet fölhúzó kerekcsapokba fehér foglyok vannak befogva barmok helyett. Mintha egy őrzőbeteg lázas álma lett volna: - a foglyok mögött kínai felügyelők álltak, akik minduntalan végigváltak szöges korbácsokkal a boldogtalan fehérek hátán, ha ezek lihegve meg-megálltak a borzalmas munkában. Várhelyinek szinte földbe gyökerezett a lába, mert amint jobban megnézte a véreshátú foglyokat, iszonyodva látta, hogy valamennyi világtalan s az arcuk rettentően eltorzult a szörnyű kintől.

Roskadozó lábakkal tántorgott tovább, mert félt, hogy elárulja magát; s ekkor eszébe jutott John Patrick elbeszélése, hogy évente több száz fehér ember tűnik el nyomtalanul San-Franciskóból... Várhelyi most már tudta, hogy hová lettek ezek a szerencsétlenek és önkéntelenül is égnék állt minden szál haja, ha arra gondolt, hogy Tao-Pingnek csak egy szavába kerül, - s akkor holnap már őt is idefogják a gépek elé a többiek közé...

Valamivel odább voltak a börtönök, melyekben a földalatti város gonosztevői sinylődtek. A sziklafalhoz láncolva, ezek a szerencsétleneket nem ülhetek, se nem fekhettek, s ha már nem birták az állást, úgy lógtak a láncon, mint a felkötött ember az akasztófán. A testük csupa seb volt, s a hosszú, véres csikok rémesen mutatták a felügyelők szöges korbácsának nyomait... Várhelyi iszonyodva fordult el a szörnyű képtől, s ahogy fáradt lábbal tovább ballagott, egyszerre csak magas, boltozatos folyosóhoz ért, mely lépcsőzetesen emelkedett fölfelé.

A sok fürtelem, amit látott, annyira elgyötörte Várhelyit, hogy most már szabadulni akart a rémes környezetből. Igyekezett tájékozni magát, hogy mennél hamarabb visszatérjen a ya-menbe, mikor az egyik utcasarkon hirtelen nagy néptömeg zárta el az útját... Ahogy körülnézett, - egyszerre megfagyott a vére attól, amit látott...

Katonákból formált négyszög közepén, magas dobogón, meztelen kínai volt a kinzóoszlophoz kötözve. Két keze guzsba kötve a hátán, lába odaszögezve a kinzóoszlophoz, egész teste merő seb a szöges korbácsról... A hóhér éppen odalépett az elítélthez és Várhelyi iszonyodva akart menekülni, de mozdulni se tudott, mert a háta mögött összeverődött embertömeg előreszorította. Végig kellett hát néznie a szörnyű kinzást és rémült undorodásában szeretett volna fölordítani, de szerencséire még idejében elfojtotta ezt az örült vágyát...

Valami legyőzhetetlen, beteges kíváncsiság kényszerítette, hogy odanézzon. A hóhér éppen ecetet öntött a mély sebekbe, melyeket szöges korbácsa szántott az elítélt hátán, - s ahogy Várhelyi ránézett a kinjában jobbra-balra csavarodó, vonagló elítéltre: úgy rémlett neki, hogy valahol már látta ezt az eltorzult arcot. A megkinzott ember ajka habzott, a szemei kidagadtak, sárga arca elzöldült a halálos kinban, - s aztán elájult.

Most félbeszakították a kinzást és hozzáfogtak a szerencsétlen áldozat fölmosdatásához. Köröskörül a tömeg vigan nevetgélt és tréfálkozott; vad és kegyetlen élcek röpködtek a vérszagu levegőben a szerencsétlen elítélt rovására, úgy hogy Várhelyi álomnak vélte az irtózatot... Majd újra elcsöndesült a tömeg; az elítélt magához tért, s a hóhér nyomban fölhasználta a kedvező alkalmat arra, hogy forró olajat csöpögtessen áldozata vérző sebeibe.

- A hus már a bárd alatt van! - dörmögte Várhelyi háta mögött, vad vigyorgással egy tagbaszakadt kínai. - Most jön a pácolás...

- Ugy kell neki, - röhögött egy másik - mért volt ügyetlen! Elárulta magát, s mikor megölte a kőmivest, aki tudta a titkunkat, nem rejtette el a holttestet, hanem fekvé hagyta az utcán... Ostoba, tökfilkó ma-fu!

Várhelyi majd megtántorodott irtózatában. Most már tudta, mért volt neki olyan ismerős ez a halálra torzult, sárga arc: a boldogtalan ugyanaz a kínai istállófiú volt, aki megleste Alicet, mikor az Operába ment és halálra rémitette, mikor autójában az Operából hazajött!... És a két szerencsétlen asszony - Alice és Jeannette - most ugyanannak a vérszomjas, gyilkos embernek a hatalmában van, aki halálra kinoztatja ezt a ma-fut!

A tömeg hangos tetszésnyilvánítása ismét az elítélte terelte Várhelyi figyelmét. A hóhér kerek, rácsos kis ketrecet borított a ma-fu fejére, s erősen odaszíjazta az áldozat vállaihoz, s a ketrec alját is elzárta sűrű dróthálával. Mintha valami régi, hatalmas sisak fődte volna az istállófiú fejét, csak hogy a sisaknak nem elül, hanem a tetején volt a kinyitható rostély. A hóhér most fölászott a kinzóoszlop tetejére, s egy pléhdobozból apró, hemzsegő állatokat öntött be a sisakba a rostélyon keresztül... Patkányok voltak.

Támolyogva, behunyt szemekkel menekült Várhelyi a rettenetes vérpadtól, de járni is alig tudott. Neki támaszkodott a falnak és hátat fordított az üvöltő tömegnek, mely azért orditozott, hogy az örületes lármával mennél messzebb kergesse a meghalt ember lelkét. Ez az üvöltés kísérte útjában hazafelé, s közben egyre úgy rémlett neki, mintha álmodnék, - vagy mintha elvesztette volna a világ életéből ötezer évet, s valami felsőbb hatalom ebbe az ötezer év előtti világba lökte volna őt vissza!

Otthon Tao-Ping már nyugtalanul várta. Még mindig az ebédlőben hevert a divánon, de már kezdte kiheverni az ópium-mámort, s a derekára és gyomrára meleg tömlőket rakatott, hogy megszüntesse az ópium-szivással járó hideg borzongást. A mandarin még sokkal tunyább volt az ópiumtól, sem hogy érélyesen tudott volna ráivalni Várhelyire, de azért mégis szemrehányásokat tett neki, hogy megszökött a ya-menből.

- Hátha megismerték volna? - mondta aggodalmasan. - És mit keresett a városban?

- Azt, amit öntől hiába várok - felelte Várhelyi dacosan. - Kerestem a két hölgyet, mert úgy látom, hogy a maga rendőrsége nem ért a nyomozáshoz.

- Nagyon csálódik - felelte Tao-Ping hideg göggel. - Sőt ellenkezőleg; a ti-pao nagyon ügyes ember, s ezt mindjárt be is bizonyítom önnek.

Ezzel a hátulsó szoba ajtajára mutatott és Várhelyi repeső szívvel, szó nélkül berohant a másik szobába... És a padlón ott ült a szegény kis Jeannette; sápadtan, fáradtan és rongyokba öltözve: de mégis csak ő volt! Mikor meglátta a berohanó kínait - mert hiszen Várhelyi kínainak volt öltözve - riadtan rázkódott össze... de mikor Várhelyi a nevén szólította és franciául beszélt hozzá, - akkor olyan örületes örömmel borult a nyakába, hogy majdnem elvesztette az esztét. Csak akkor csillapodott le némileg, mikor görcsösen kisírta magát és Várhelyi gyöngéd, szerelmes szavakkal megvigasztalta.

- Hogy megijedtem magától, édes Géza, mikor berontott a szobába! - mondta boldogan a kis Jeannette - most pedig, valahányszor magára nézek, mindig mosolyognom kell. El se hiszi, hogy milyen komikus kínai lett magából és hogy mennyire nem lehet ráismerni!

Várhelyi aztán mindent elmondott, ami vele és Montgomeryvel történt Jeannette eltűnése óta, csak veszedelmes földalatti tapasztalatairól hallgatott. Aztán Jeannette beszélte el, hogyan lepte meg őt a kőbányában a ma-fu, s hogyan csavarta bele a vászondarabba, mikor leütötte valami hajlós, de mégis kemény tárggyal,

- Nem tudom, hogy mennyi ideig futhatott velem a ma-fu, - folytatta Jeannette - mert elvesztettem az eszméletemet. Mikor magamhoz tértem, még mindig be voltam burkolva a vászonlepedőbe, de akkor már sokan lehettek körülöttem, mert összevissza kiabáltak. És engem még mindig vittek; de most már valami erősebb ember vihetett, mert sokkal gyorsabban szaladt velem, még pedig, azt hiszem legalább, hogy lefelé és talán ugyanabban a folyosóban, ahonnan menekültem, mikor a ma-fu leütött.

- Igen, igen, - vágott közbe Várhelyi élénken - ezek a folyosók mind lefelé lejtnek és valamennyi ebbe az óriási barlangba vezet, amelyben a kínaiak titokzatos, földalatti városa épült... Nos, mondja csak tovább, édes, kicsi Jeannette.

- Most már én is tudom mindezt, - folytatta a francia leány sóhajtva - de mikor a szemeimet kinyitottam, csak annyit láttam, hogy sötét, szomorú, alacsony kínai szobában vagyok, melynek az ajtaját rámszárták. Körülöttem zugott a földalatti város zsibongása, ugyanaz a zavaros morajlás, melyet akkor hallottam, mikor lent jártam a bányában és visszafordultam, hogy meneküljek. De most már megkülönböztettem az egyes hangokat is. Jól hallottam a beszédet, amelyből ugyan egy szót se értettem: de azzal tisztában voltam, hogy fogoly vagyok valami földalatti barlang fenekén.

- S mi történt azután? - sürgette Várhelyi izgatottan.

- Nem történt semmi különös, - sóhajtott Jeannette összerázkódva - de mégis majdnem megőrültem az örökös aggodalomtól és rettegéstől. Mert hiszen teljesen a kínaiak hatalmában voltam és már sokszor hallottam San-Franciskóban, hogy ezek a sárga ördögök rettenetesen bánnak a fehér asszonyokkal. Egyelőre nem kínzottak ugyan, de azért úgy bántak velem, mint a kutyával és még ennem is alig adtak; mindegyre az a félelem izgatott, hogy talán ki akarnak éheztetni, hogy ne legyen erőm magamat védeni az ő erőszakoskodásaikkal szemben...

Jeannette fáradtan hallgatott el és Várhelyi gyöngéden simogatta a fiatal leány selymes haját, hogy kissé csillapítsa.

- Oh, édes Jeannette, - mondta tuláradó szeretettel - mennyit kellett szenvednie és mily lassan telhettek napjai ebben a lelki gyötrelemben!

- Még most is összeborzadok, ha eszembe jut! - felelte Jeannette megrázkódva.

- Csakhogy már túl vagyunk mindezen, - szólt Várhelyi, gyöngéden megcsókolva a fiatal leányt. - De azt mondja meg most, édes Jeannette: hogyan szabadult ki rémes börtönéből és hogy került ide?

- Pár órával ezelőtt bejött hozzám az a két haramia, - felelte Jeannette sóhajtva - és töredezett angol nyelven magyarázott valamit, amiből csak annyit értettem meg, hogy a kínai kormányzó a maga számára követel engem, s már el is küldte értem a rendőrfőnököt. A rémület úgy megfosztott minden erőmtől, hogy azt se tudtam, mi történik velem; a kezemet se birtam megmozdítani, mikor beültettek egy lefüggönyözött gyaloghintóba, amely ide hozott. Félholtan hurcoltak be ebbe a szobába és csak akkor ocsudtam föl, mikor Tao-Ping csakhamar belépett. Még mielőtt szólhattam volna, Tao-Ping röviden elmondta, hogy maga itt van, kedves

Géza és hogy várjam meg nyugodtan míg megjön... Azt hittem, hogy álmodom, de azért vártam... imádkozva és reménykedve vártam, míg maga csakugyan megjött!...

A fiatal leány zokogva borult Várhelyi nyakába és percekig rázta karcsu testét a fuldokló zokogás. Várhelyi gyöngéden simogatta, csókolgatta, vigasztalta és gondolatban hálát adott a Gondviselésnek, hogy még idejében idevezérelte őt és megakadályozta, hogy a kínaiak örökre tönkretegyék.

XIII.

Másnap már sokkal nyugodtabb volt a kis Jeannette és Várhelyi boldogan látta, hogy a szép leány lassanként teljesen magához tér és visszanyeri régi jó színét is. Ezen való örömet csak az a nyugtalanság rontotta meg, hogy Aliceről semmit se hallott és Tao-Ping valósággal bujdosott előle... Talán azt hitte a ravasz kínai, hogy Várhelyi beéri azzal, hogy visszakapja a menyasszonyát és Alice-al már nem is igen törődik?

Várhelyi tehát, bármennyire nehezére esett is, hogy Jeannettet egyedül hagyja a ya-menben, kénytelen volt a saját szakállára dolgozni. Miután meglehetősen tájékozódott már a földalatti városban, egyedül indult el Alice kikutatására, - de hiába járta be a legnépesebb és a legelhatagottabb utcákat is: a szép asszonynak nem volt sehol semmi nyoma.

Harmadnapja róttá már csüggedten a földalatti várost és elgondolkozva lépegetett egy keskeny, rendetlen, girbe-gurba szűk utcán, mikor hirtelen előtte meredezett a földalatti barlang fala, mely a város határát jelezte. Már éppen vissza akart fordulni, mikor észrevette, hogy alig pár lépésnyire tőle szűk folyosó nyílik a sziklafalba és ez a homályos sikátor lejtősen kanyarog lefelé. Valami ösztönös kíváncsiság, megmagyarázhatatlan ösztön hajtotta Várhelyit, hogy nézze meg: hová vezet ez a földalatti folyosó?...

Óvatosan elindult hát befelé a piszkos, gidres-gödrös sikátorban; de pár száz lépésnyire már habozva állt meg, hogy érdemes-e tovább is lefelé menni a céltalan uton?... Ekkor azonban papirossal beragasztott, homályosan világító ablakot pillantott meg a folyosó végében és ismét fölébredt benne az a sejtelmes kíváncsiság, amely idáig hozta - hogy mi lehet a világosság mögött?

Egészen közel ment oda, s ekkor látta, hogy a papirossal beragasztott ablak egy ajtónak a felső fele, - s hogy az ajtó fölé nézett, meglátta a cégért, hogy a házban borbélyüzlet van. Voltaképpen nem is a házban, hanem a sziklába vágott ajtó mögött, amelyen túl tágas barlang lehetett és Várhelyi most már mindenáron meg akarta tudni, hogy mi van e mögött az ajtó mögött. Azt már tudta, hogy a borbély a legaljasabb salakja a kínai társadalomnak és hogy csak a városok legféltreesebb negyedeiben türik meg a borbélműhelyeket, aminek leginkább az a fő oka, hogy ezek a műhelyek rendszeren a legrémesebb büntanyák, mert ezekben vannak a sárga ördögök földi poklai, - a rettentő ópiumbarlangok.

Összeszorította a fogait és mindenre elszántan belökte a borbélműhely ajtaját. A borbély rögtön előtte termett. Tagbaszakadt, hatalmas alak volt, kegyetlen nézésű, villogó szemekkel, amelyek fürkészve vizsgálták Várhelyit. A fiatalember halkán beszélt, hogy mennél jobban leplezze idegenes kiejtését és erélyes taglejtés kíséretében mondta hogy egyenesen a ya-menből jön, a kormányzó utasítására. Egyuttal két huszdolláros aranyat nyomott a borbély markába, aki erre alázatosan térdre borult és némán mutatott a műhely háttérében lévő kis ajtóra.

Várhelyi habozás nélkül kinyitotta a kis ajtót, mely hosszú és nem nagyon széles helyiségbe vezetett. Két oldalt, a sziklafalak mentén, gyékények voltak leterítve a földre és ezeken a gyékényeken - ahogy a füstölgő olajmécsesek gyér világa mellett kivehető volt - köröskörül halálsápadt kínaiak heverésztek. Mindannyi mozdulatlan volt, a legtöbbjük félmeztelen, a szemhéjuk félig nyitva, kidagadt szemgolyójuk a fehérével fölfelé fordulva, - hogy iszonyat volt rájuk nézni! Valamennyinek az arcát eltorzította valami görcsösen kinos gyönyörérzet, amelytől egyik-másik borzalmasan hörgött és az ópiumos pipa bambusznádszára a legtöbbnek még a szájában lógott, vagy mellette hevert a földön.

- Ya-teu, - mondta Várhelyi halkán, de erélyesen a borbélynak.

- Ya-teu (azaz: fehér rableány) - ismételte élénken a borbély és még a fejével is bólintgatott, hogy megértette és teljesíteni akarja a Várhelyi kívánságát.

Ám előbb aggodalmasan körülnézett, hogy a földön fekvő, állatias nyomorultak között nincs-e olyan, aki még eléggé józan arra, hogy megfigyelje őket; de a szerencsétleneket mind úgy elnyomta az ópium dermesztő mámora, hogy már nem is ebben a világban éltek és inkább hasonlítottak a halottakhoz, mint az élőkhez...

A kínai borbély most lábujjhegyen előrement a folyosó legsötétebb szögletébe és némán intett Várhelyinek, hogy menjen utána. Alig tett pár lépést a földalatti üregben, mikor a pislogó lámpafénynél egy emberi alakot pillantott meg a földön. Fehértestű, mozdulatlan asszony volt az, rongyokba burkolva és éppen oly érzéketlenül, dermedten hevert ott, mintha ő is ópiumot szivott volna és még mindig nem heverte volna ki a szörnyű méreg idegrontó mámorát...

Várhelyi szíve összeszorult, majd oly hevesen kezdett dobogni, hogy szinte szétvetette a mellkasát. Egy pillanatra elborult az öntudata, a vérhullámok viharos lüktetéssel tódultak föl az agyába és össze kellett szednie minden lelki erejét, hogy össze ne roskadjon a szörnyű előérzet sulya alatt, mely ránehezedett az öntudatára...

A borbély pedig, akinek sejtelve se volt a Várhelyi lelkében viharzó indulatokról, korbácsot vett elő az övéből, s megsuhogtatván azt a levegőben, durván megrugta a sarokban fekvő alakot.

- Kelj föl! - rivallt rá tört angol nyelven. - És jaj neked, kutya, ha még mindig nem jött meg az eszed! Elég volt már az ellenszegülésből, hé!...

A rugásra olyan fájdalmas nyögés felelt, hogy Várhelyinek nyomban elállt a szivverése, mert a haldokló utolsó hörgése nem lehetett borzalmasabb. A fiatalember önkéntelenül odaugrott a kínaihoz, visszarántotta őt és idegesen kiáltott rá:

- Jól van már... Most kimehetsz!

Ezzel ismét a markába nyomott néhány dollárt, mire a borbély eltette a korbácsot, odaadta a lámpiót Várhelyinek, ő maga pedig kimászott az oduból. Ekkor Várhelyi óvatosan közeledett a földön fekvő alakhoz, amelynek az arcát azonban nem láthatta, mert egészen be volt fordulva a fal felé. Megfogta a nyomorult teremtség kezét és el akarta huzni a faltól, de a szerencsétlen asszony oly fájdalmasan sikoltott föl, hogy Várhelyi ijedten eresztette el a kezét.

De mégis tudni akarta, hogy kicsoda ez a vadállatként hörgő szerencsétlen; letérdelt hát a földre és két kézzel belemarkolt a gyékénybe, melyen a rongyokba burkolt nő hevert, hogy elhuzza a faltól. Mikor ez sikerült, ismét fölvette a lámpiót és odavilágított vele a boldogtalan asszony arcába, - de kis hiba volt, hogy föl nem ordított vad dühében.

Mert a szerencsétlen teremtség Montgomeryné volt, - de milyen állapotban!...

Selyemruháját letépték róla, az ékszereit elrabolták és néhány piszkos rongyot dobtak rá, melyek el se takarták a meztelenségét. Hosszu, fekete haja kibontva, mintha ezzel akarta volna befödni hófehér testét, melyen kék, zöld és sárga csíkokat szántott hóhérainak a korbácsa... Az arca halálsápadt és sovány, szemei dagadtak és vörösek a sok sirástól, finom ajkait eltorzította a nagy fájdalom, a melle alig pihegett, mintha már nem is élne és csak révedező szemeiben látszott még az öntudatnak egy-egy halvány fölcsillanása.

Várhelyi lélektelenül bámult pár percig erre a rémalakra és nagy fölindultságában szinte már gondolkodni se tudott; csak nézte a szerencsétlen asszonyt, - az egykor ünnevelt királynői szépség romjait, - de nem mert hozzányulni se, nehogy fájdalmat okozzon neki... Hiszen csupa folt és színes csík volt a teste a korbácsütéstől!

- Asszonyom, - sugta végre halkán, egészen közel hajolva a boldogtalan asszony füléhez - hallgasson ide, kérem! Azért jöttem, hogy megszabadítsam, hogy elvigyem innen. Várhelyi Géza vagyok, az ön férjének a titkára. És haza fogom vinni a férjéhez... Montgomery Charliehoz, asszonyom...

Hörgő, fájdalmas sóhajtás szakadt föl Alice torkából, mintha ez a név bűvös talizmánként, egyszerre életre varázsolta volna lelkét a halál birodalmából. Elgyötört tagjai megvonaglottak, s ahogy lassu erőlködéssel Várhelyi felé fordította sápadt arcát, mélytüzű szemei hirtelen fölragyogtak, mintha ismét föllobogna bennük az elkinzott lélek legmélyén szunnyadó értelem. És a vértelen ajkakat mintha félénk mosoly fodrozta volna, mikor fölsóhajtott:

- Hol van Charlie? - kérdezte fájdalmas szelidséggel, mint a beteg gyermek. - Óh, hívják ide Charliet!... Ugy szeretném látni! Én édes, kékszemű óriásom.

Várhelyi most gyorsan elmondott mindent és biztatta Alicet, hogy nyugodjék meg, - hiszen azért jött, hogy őt kiszabadítsa és ismét fölvigye San-Franciskóban Jeannette-tel együtt, akit már szintén megtalált...

- Óh, akkor menjünk, de rögtön! - kiáltott föl Alice izgatottan. - Vigyen el azonnal, ne hagyjon itt egy percig se ennél a hóhérnál...

Kétségbeesetten kapaszkodott Várhelyi karjába, aki alig birta megnyugtatni őt.

Nagynehezen mégis megnyugodott, mikor Várhelyi megigérte neki, hogy azonnal visszatér érte. A szép asszony tehát egyedül maradt a földalatti kamrában, Várhelyi pedig fölment az ópiumbarlangba, végigtámoltygott az ópiumtól részeg kínaiak közt, s mihelyt megtalálta a borbélyt, rögtön megkérdezte, hogy mennyiért adná el neki a fehérbőrű rabnőt.

- Uram, - felelt rosszul titkolt kapzsisággal a kínai - a fehérbőrű rabnők nagyon ritkák. Igaz, hogy ezt még nem birtam megszeliidíteni, de azért korbáccsal és koplalással majd csak engedelmességre bírom és akkor kincset fog érni...

- Nos, mennyiért adod hát? - kérdezte Várhelyi kurtán - de az utolsó árát szabd meg!

- Kétszáz dollárért vidd el, uram és légy vele boldog - felelte a borbély.

Várhelyi még alkudozott egy darabig, nehogy a kínai gyanut fogjon az ajánlaton.

- Itt a pénzed, - mondta végre - hanem adj legalább egy fátyolt a rabnő arcára...

Pár perc múlva Alice már Várhelyi mellett ült a gyaloghintóban, s itt végre, még mindig remegve ugyan, de forró hálával szoritotta meg szabadítója kezét, míg sápadt arcát nehéz könnycseppek szántották végig. Olyan izgatott volt, hogy minduntalan elállt a lélegzete, s a legcsekélyebb neszre is görcsösen kapaszkodott Várhelyi karjába.

Mikor a ya-menbe értek, Alice és Jeannette sirva borultak egymás karjába és Várhelyi rögtön egyedül hagyta őket, mert jól tudta, hogy Jeannette sokkal jobban meg tudja vigasztalni Alicett, ha négy szemközt marad vele.

XV.

Várhelyinek most már csak egy aggodalma volt; hogy miképpen meneküljenek a földalatti városból?... Legjobban szeretett volna rögtön utrakelni, de ennek sok akadálya volt. Először is azon, a nagy rácsos kapun, amelyen ő a föld alá jött, csak jelszóval, vagy a kormányzó írott parancsára eresztenék ki; de hogyan csikarja ki Tao-Pingtól akár a jelszót, akár az írott engedélyt? Enélkül pedig meg se kockáztathatja a szökést, mert ha valaki megsejtené az utcán, hogy nem kinaiak, akkor alighanem ők is úgy végeznék életüket, mint a boldogtalan ma-fu.

Alice aludt, mikor Várhelyi a szobába lépett. Itt hát nem volt dolga, s mivel Jeannette-tel se beszélgethetett, elhatározta, hogy most rögtön beront Tao-Pinghez és azonnal színvallásra kényszeríti. Félretolta a szolgát, aki a kormányzó szobája előtt állt és rátört a kinaira, aki csak kevéssel előbb ocsudhatott föl ópium-mámorából, mert most is melegítő párnák voltak a hasára és a derekára kötve. Mikor meglátta Várhelyit, önkéntelenül összerezzen: Várhelyi pedig sietett kihasználni ezt a pillanatnyi előnyt.

- Tudja-e, hogy mit beszélnek a városban? - kezdte fojtott hangon. - Hogy idegen tolakodott be ide és már azt is tudják, hogy ez az idegen a ya-menben rejtőzködik. Most már nincs idő a habozásra, mert az ön élete is éppen úgy veszélyben forog, mint a mienk.

- Csekélység! - felelte Tao-Ping vállat vonva és mosolygással igyekezett palástolni ijedtségét.

- Azonnal adjon parancsot, hogy hajnalban két gyaloghintó álljon készen, - folytatta Várhelyi hevesen. - És ön is álljon készen az utra, mert ön fog kivezetni bennünket. Értette?!...

Tao-Ping néhány pillanatig hallgatott; félig lehunyt szemhéjai alól gyűlölködő tekintetet vetett Várhelyire, s aztán unottan mondta:

- Ön is tudja, hogy ez nem lehet. Ameddig Montgomery feleségét nem találtuk meg, hiába ereszteném haza önt azzal a francia leánnyal; Montgomery azt hinné, hogy megcsaltam és kibontatná a bánya falát. De mihelyt Montgomerynét megtaláltuk, azonnal kivezetem önöket a városból.

- Megesküszik erre? - kérdezte Várhelyi izgatottan, hogy csapdába csalja a kinait.

- Megesküszöm az őseim szent oltárára - felelte Tao-Ping ünnepélyesen.

- No, hát akkor csak készüljön az utra! - kiáltott föl Várhelyi diadalmasan - mert én már megtaláltam Montgomery feleségét egy borbély ópiumbarlangjában.

Tao-Ping nem tudott szólni és nem mert Várhelyire nézni. Egész testét rázta a düh és a félelem és ebből Várhelyi megsejtette, hogy Tao-Ping nagyon is jól tudta: hol van Montgomeryné, - csak nem akarta előadni. Pár pillanatig tartott ez a kitörés és aztán Tao-Ping megszólalt:

- Gratulálok az eredményhez, - mondta tompa hangon - de még nem indulhatunk. Előbb még ki kell hozni a barlangból azt az asszonyt; ehhez pedig idő kell...

- Semmire sincs már szükség, - szólt Várhelyi határozottan. - Montgomerynét én magam kiváltottam és elhoztam ide; már néhány órája itt van a ya-menben.

Tao-Ping összerezzen, s oly gyilkos pillantást vetett Várhelyire, hogy ha emberi szem ölni tudna: a fiatalember nyomban holtan rogyott volna össze.

- A ya-menben? - lihegte fogcsikorgatva. - Azt mondja, hogy itt van?...

- Itt van és pedig utra készen - ismételte Várhelyi komolyan. - Ne akadémizálj hát tovább, mert most már az ön élete, sőt az egész városé is, attól függ, hogy megtartsa a szavát, amelynek beváltására már két eskü is köti. Nincs más választás, mint hogy teljesíti a kívánságomat és holnap hajnalban kivezet bennünket innen. Mert ha nem: akkor ugyan mi elpusztulhatunk, de elpusztul ön is, ezzel a szép földalatti várossal együtt...

Tao-Ping megsemmisülten hallgatta ezt a komoly fenyegetést; mozdulni se birt a rémülettől, csak szintelen ajkai vonaglottak, mintha szólni akart volna, de hang nem jött ki a szájából. Sárga arca eltorzultan tükrözte a lelkében viharzó dühöt, a megalázott büszkeséget, a bosszuvágyat, - és látszott rajta, hogy szeretne eleget tenni Várhelyi kívánságának, de fél... Attól félt, hogy Várhelyi és a két asszony nem fog majd hallgatni arról, amit a földalatti városban látott és nem tudta elhinni, hogy Montgomery nem fogja betöretni a bánya nyílását, ha visszakapja a feleségét.

- Nos, mit határozott? - sürgette Várhelyi a kinait. - Megtartja esküjét?

- Önnek már adtam egy gyaloghintót, amellyel rendelkezhetik, - felelte Tao-Ping tompán - az enyém, szintén készen van... Jöjjön értem, mikor indulni akarnak...

Várhelyi ujjongva sietett vissza a két hölgyhöz. Gyorsan megebédeltek hármasban és lázasan készülődtek az utra. A menekülés reménye új erőt, új életet öntött még Alicéba is, aki már nem volt bágyadt és egyre arról beszélt, hogy mily boldog lesz, ha viszontláthatja Charliet...

Javában készülődtek, mikor Várhelyi éles füle alig hallható neszt hallott arról az ablakról, mely a ya-men egyik vakudvarára nyílt. Ahogy hirtelen megfordult, még éppen látta, amint egy sárga ujj visszahúzódik a papirosablakon tört nyílásból... Valaki átbökte az ablakot és leskelődik!... Sötét, gonosan villogó szemgolyó simult egy pillanatra a lyukhoz, s aztán eltűnt.

- A veszedelem a nyakunkon van! - riadt meg Várhelyi. - A csócselék már tudja, hogy itt vagyunk... Nem várhatunk hajnalig... Sietnünk kell!

Az asszonyoknak nem szólt, nehogy megijessze őket; észrevétlenül leragasztotta a lyukat és siettetette a két hölgy öltözködését. Alice fekete haját hosszú copfba fonták, s mikor Várhelyi átkendőzte az arcát, a szép asszony született kínai suhancnak látszott. Jeanette-tel már több baj volt, mert dus szőke haját el kellett rejtenie a sapka alá, s külön copfot is kellett fölragasztania. Aztán fölhuzták a csizmákat és a bő köntösöket, Várhelyi pedig ezalatt kiment, hogy előállítsa a gyaloghintókat. A két gyaloghintó ott is volt és most már csak Tao-Pinget kellett előkeríteni.

Alice belekapaszkodott Jeannette karjába, s így hármasban indultak el a folyosón Tao-Ping szobája felé. Várhelyi bátorította és kérte Alicet, hogy legyen erős és küzdje le utálatát Tao-Ping iránt, mert ez az egyetlen ember, aki meg tudja szabadítani őket.

- Már jobban vagyok, - mondta Alice - de kissé szédülök, mert ópiumfüstöt érzek.

Várhelyi összerezsent, de nem szólt... Ha Tao-Ping szobájából jön ez az ópiumfüst, akkor végük van!... Gyorsan besiettek a terembe, s ott találták a divánon Tao-Pinget nyitott szájjal, fénytelen, üveges szemekkel és a levegő tele ópiumfüsttel!... A nyomorult kínai az ópiumhoz menekült halálos aggodalmai elől, bizonyára abban a hitben, hogy foglyai nem fognak menekülni nála nélkül.

- Menjünk innen! - sikoltott rémülten Alice. - Félek ettől a sárga szörnyetegtől.

Várhelyi gyorsan karonfogta a két asszonyt és kivezette a szobából. Ezzel az állattal úgy se mehetnek semmire... A folyosóra érve, zürzavaros hangok távoli morajlása ütötte meg a füleit

és Várhelyi tulfeszített idegei megsejtették a kitörni készülő, rémes forradalmat, mely vérrel fogja előnteni a földalatti várost és talán őket is elnyeli.

Nem volt veszíteni való idő: csak egy lehetőség volt még számukra és Várhelyi görcsösen kapaszkodott ebbe az utolsó reménységbe. Kivezette a két asszonyt a gyaloghintóhoz, amelybe velük együtt ő is beült, s aztán röviden megmondta a gyaloghintósoknak, hogy hová vigyék.

- A halottak barlangján át kell megszöknünk - magyarázta tervét a két asszonynak. - Ezt az utat nem őrzi senki és a babonás kinaiak talán még akkor se mernek arra üldözni bennünket, ha észreveszik, hogy ott szöktünk meg.

A két asszony beleegyezett ebbe a tervbe, miután más választásuk ugyse volt és élénk beszélgetésükből az riasztotta föl őket, hogy a palankin hirtelen megállt. Messziről, az élénkebb utcákról, egyre fenyegetőbben hangzott a lázadás növekvő moraja és Várhelyi megijedt, hogy a gyaloghintósok talán azért álltak meg, mert nem mernek tovább menni. De mikor kiugrott a palankinból, megkönnyebbülten lélegzett föl. Csak pár lépésnyire voltak a halottak barlangjának a bejáratából.

XVI.

Várhelyi kisegítette a gyaloghintóból a két asszonyt és elbocsátotta a hintóvivőket, hogy menjenek vissza a ya-menbe. Óvatosságból nem mozdult addig, míg a gyaloghintók el nem tűntek az utcasarkon és csak ekkor lopóztak be a rémes barlangba. Itt már csak tompán zugott fülükbe a forrongás zürzavaros lármája, mint a távoli hullámverés, sőt lassanként ez is teljesen elhalt, amint egyre beljebb mentek a barlangban.

A két asszony iszonyodva kapaszkodott Várhelyibe és révedező szemekkel nézte a koporsók hosszú sorát a barlang két felén. Várhelyi lámpája imbolyogva szórta fénykévéit a szörnyű képre, s a három, tétován ballagó alak olyan volt ebben a borzalmas környezetben, mint három sirjából följáró kísértet, akit uton ért a kakasszó és most nem találja meg örökös nyugvóhelyét. Könnyű lépteik zaja alig verte föl a rémes barlang halotti csöndjét és nem riasztotta el a patkányokat se, melyek itt-ott a szögletekben erősen rágcáltak...

Igy értek egy kis terraszra, ahonnan gyönyörű kilátás nyílt az alattuk fekvő városra.

Várhelyi elővette messzelátóját és lenézett a tarka képre, mely pár kilométernyire bontakozott ki a lábai alatt. Az apró-cseprő házak, pagodák, porcellántornyok gyerekjátékoknak látszottak innen a magasból és csak a ya-men tömör épülete emelkedett ki közülök. Ott volt a legnagyobb tolongás; a dühösen ordító nép ott nyüzsgött a kormányzói palota körül, mint a fölzavart méhkas népe, s az őrség, lándzsáit előre szögezve, fenyegetően nézett farkasszemet az üvöltöző csordával... És a nép egyre nagyobb tömegekben özönlött a ya-men felé!

- Menjenek előre, kérem, - szól Várhelyi a két hölgynek - én is mindjárt jövök.

Nem akarta, hogy lássák a most következő, szörnyű jelenetet. A csöcselék ugyanis megrohanta a palotaőrséget. A lándzsák megvillantak, s az első támadósor összerogyott, de aztán az emberáradat elnyomta az őrséget és összezsapott a feje fölött.

A lándzsák most már a támadók kezeiben villogtak, s a palotára záporként hullottak a kövek. Egy garázda csoport, bizonyára, hogy rabolhasson, betörte a kaput és berohant a palotába... Várhelyi ösztönös ijedelemmel fordult meg, hogy valóban itt van-e a két drága asszony - és iszonyodva gondolt arra, hogy mi történék most velük, ha még ott találná őket ez a megvadultcsorda!

A fosztogató banda most újra kitódult a palotából és Várhelyi kezében megreszketett a messzelátó... Megismerte Tao-Pinget, akit kezénél-lábánál fogva hurcolt, rángatott, lökdösött a véres kezű csorda, s a kormányzó arcán az ópium-mámor küzködött a halálfélelemmel.

Egy lándzsás Tao-Pingnek az arcába szurt, - aztán egy másik döfte bele a vasat, - és a vér nemsokára patakokban csurgott a szerencsétlen kormányzó testéből... Most már mindenki szurta, rugta, tépte, mint az üvöltő kopók a legyürt vadat... Még egy vérszomjas ordítás és aztán már csak veres huscafatok röpdöstek a levegőben. A felbőszült tömeg izekre tépte a nyomorult kormányzó testét.

Várhelyi borzadva nézte a szörnyű jelenetet, gyorsan a két nő után sietett, de alig ment föl néhány lépcsőfokon, úgy rémlett neki, hogy megmozdul lábai alatt a föld. Ösztönszerűen a sziklafalba kapaszkodott és ekkor meg úgy érezte, hogy a fal is mozog. Ugyanebben a pillanatban rettenetes robaj hallatszott a város felől, - mintha rengeteg dinamitttömeg robbant volna föl - s nyomban utána rémes üvöltés töltött be eget és földet, - mintha az utolsó ítélet katasztrófája szakadt volna rá a világra.

A két hölgy ijedten sikoltott föl odafönt és Várhelyi fölszaladt hozzájuk, hogy megnyugtassa őket.

- Mi volt ez, Géza? - kérdezte Jeannette. - Az izgalom és kimerültség már megzavarja az öntudatunkat is... Az előbb úgy éreztük, hogy inog a szikla a lábaink alatt.

- Én is éreztem olyasmit, - felelte Várhelyi - de már elmúlt. Azt hiszem, hogy valami bánya omlott be, vagy leszakadt valahol egy sziklafal.

- Vagy pedig a kínaiak fölrobbantották ezt a folyosót, hogy elzárják a menekülésünk útját! - kiáltott föl Alice rémülten. - És most újra visszahurcolnak bennünket!

- Ez nem valószínű - biztatta Várhelyi a hölgyeket. - Először is, a kínaiak talán azt se tudják, hogy megszöktünk, azt meg éppen nem is sejtik, hogy erre menekültünk. Ahogy az imént lenéztem a városra, csak egy nagy sziklaomlást láttam és a mi szempontunkból ez még annyiban jó is, hogy elfoglalja őket a saját bajukkal és nem érnek rá velünk törődni.

A kis csapat ismét nekivágott a lépcsőknek és most már megállás nélkül, lihegve törtetett fölfelé. Várhelyi unszolására pihenés nélkül kapaszkodtak lépcsőfokról lépcsőfokra és valósággal olyanok voltak, mint a holdkórosok; föllebb, csak egyre föllebb mentek, elcsigázva a nyaktörő igyekezetben, mert érezték, hogy sietni kell... Sietni, - az utolsó lehelletig, hogy kijussanak a föld színére, ahol a szabad levegővel együtt a szabadság is várja őket!

A reménység valósággal korbácsolta őket, úgy rohantak a szűk sikátorban, mely szeszélyesen kanyargott jobbra-balra. Négy-öt-tíz percig szaladhattak így lihegve - óh, ki számolta volna a perceket ezekben a sorsdöntő pillanatokban! - és ekkor végre odaértek egy kijárástalan, hatalmas üregbe melynek felső végében széles ablak tátongott! És ez az ablak nem a föld színére, nem a szabad levegőre nyílt, hanem a földalatti városra, tehát magába a barlangba, amelynek vérpiros fénye lángolva verődött be az üregbe.

A két szerencsétlen nő, ereje fogytán, sirva roskadt le a hideg kőre; ez a keserves csalódás végképp összetörte őket. Szinte beleőrültek abba a gondolatba, hogy az iszonyu megpróbáltatások végén, a forrón óhajtott szabadság helyett ismét csapdába kerültek, ahol a sárga ördögök úgy megfogják őket újra, mint veremben a vadat...

Várhelyi letérdelt a kétségbeesetten zokogó asszonyok előtt és lázasan könyörgött nekik, hogy ne csüggedjenek.

- Meneküljenek nélkülem, - suttogta halkán Alice - látják, hogy nem bírok járni! Hadd haljak meg itt! Ugy se tart sokáig... hiszen már ugyanis félhalott vagyok...

Jeannette és Várhelyi kétségbeesett fájdalommal néztek össze; és hogy a tekintetük keresztezte egymást, kölcsönösen kiolvasták egymás szeméből, hogy nem hagyják el a szerencsétlen Alicet, még ha száz halál fenyegetné is őket!

- Csak még egyszer... egyetlen egyszer láthatnám az én édes Charliemat! - suttogta elhaló hangon a boldogtalan asszony. - Hogy rácsókolta volna bocsánatát a homlokomra, mikor kialszik bennem az élet... De a kaján végzet másképpen akarta... Menjenek, Jeannette!... Siessenek amíg nem késő!... Utolsó perceimben is vigasztalni fog az a gondolat, hogy maguk legalább boldogok lesznek.

Vad káromkodás, szilaj kínai átkozódás nyomta el utolsó szavait, s a folyosó tulsó végéből zürzavaros tolongás tomboló lábdobogás zaja közeledett feléjük.

Az üreg, amelyben voltak, tiz-tizenöt méter széles és ugyanolyan hosszú lehetett; legvégében feküdt a két ájult asszony és Várhelyi dühös kétségbeeséssel állt mellettük, készen a legvégsőre is. Vele szemben, az üreg tulsó végében, volt a folyosó torkolata, ahonnan egyre vészesebben hangzottak a szilaj káromkodások és a rohanó lépések dübörgése.

Most!... A folyosó torkában lobogva jelent meg az első fáklya, melynek vérvörös világa egész csomó állatias, bosszuvágyó, sárga pofára süttött le... Egy pillanatra megállt a söpredék, a

ferdén hasított, vérszomjas szemek hiuztekintettel vizsgáltak a barlang homályában, - aztán éles csattanással dördült el a Várhelyi revolvere. Egyszer, - kétszer, - háromszor, - ötször lőtt, de az utolsó két lövés dördülése már elveszett a vadállati üvöltésben, mellyel a csöcselék rárohant áldozataira...

Ebben az örületes pillanatban, amikor Várhelyi a tömeg közé hajította üres revolverét és már ő maga is elébük rohant, - hirtelen újra megingott lábai alatt a föld, úgy hogy nekitántorodott a sziklafalnak és végigesett a földön, a két nő mellé. Föl akart állni, hogy szembeszálljon támadóival, de ismét elbukott, mert a föld egyre ingott, hosszan és hullámosan; ekkor térdre emelkedett - és torkában rekedt a rémes ordítás...

Iszonyodva látta, hogy a barlang közepén hirtelen mély repedés támad, mely fölszalad egészen a boltozatig, s aztán a repedésen túl fekvő rész lassan lefelé csuszik, majd egészen elválik és irtóztató robajjal zuhan alá a városra, magával rántván azt a vérszomjas csordát is, mely éppen rájuk akart törni!

Ahogy a sziklafal leszakadt, oly sűrű porfelhő szállt föl, hogy Várhelyi mit se látott; de már a következő percben heves szélroham támadt és szerteszaggatta a porfelhőt. Ekkor Várhelyi, mit se törődve a veszedelemmel, négykézláb odamászott a leszakadt sziklabarlang pereméhez és elővévén a messzelátóját, letekintett a szédítő magasságból a földalatti városra.

- Földrengés!... Földrengés! - hangzott föl a mélységből a rémes ordítás.

A megriadt nép úgy rajzolt kifelé apró házacskaiból, mint a fészkeből kifüstölt darázs. A bosszuordítást és vérszomjas üvöltést kétségbeesett sirás és jajgatás váltotta föl.

Mindenki menteni igyekezett az életét meg az értékes holmiját, amit tömegestől hurcoltak az utcára. Itt-ott vad verekedés támadt, mert a nép örülten menekült a kijárások felé, míg egyesek arra használták föl az általános rémületet és zürzavart, hogy raboljanak.

Ahogy Várhelyi izgatott remegéssel nézte ezt a pokoli színjátékot, egyszerre csak újra reszketni kezdett lábai alatt a föld. A barlang tulsó fele elkezdett lassan féloldalt hajolni, aztán repedés támadt rajta és ez a repedés egyre szélesebb lett, miközben rémes morajlás töltötte be a földalatti várost.

És, amint leszakadt a minden emberi fogalmat meghaladó sziklatömeg, egy szempillantás alatt eltemette a földalatti várost, melynek megriadt népe halotti csöndben, reszketve várta a rémes katasztrófát. Minden semmivé lett egy szempillantás alatt!... A ya-men és a teaházak, a mulatókertek és a pagodák, a porcellántornyok és az ópiumbarlangok, a Buddha-bálványok és a halottak barlangja, - minden eltűnt, rombadőlt és megsemmisült a rázuhanó sziklatömeg alatt. A pompás, földalatti mesevárosból nem maradt más, mint egy vértől gőzölgő, óriási romhalmaz - és Várhelyi már csak azt várta, hogy mikor zuhan a mélységbe az a sziklafal is, amelyen ő térdel... Ehelyett egyszerre zuhogó víz morajlása ütötte meg füleit: valahol a hegyekben áttörték a sziklafalat a rohanó patakok és most elárasztották a földalatti barlangot, hullámaikba fojtván azt, aki esetleg még élve maradt.

A víz egyre zugott, zajlott a mélységben és Várhelyi szinte őrjöngve nézte már ezt a világ-fölfordulást. A földalatti város végzete immár betelt, de mi lesz ő vele és a két szerencsétlen asszonnyal, aki még mindig ájultan hever a sziklafal tövében?...

Ez a gondolat fölrázta kábultságából és talpra akart állni. De annyira kimerült egész idegrendszere, hogy lábai mehtagadták a szolgálatot. Már csak annyi ereje volt, hogy lassan oda tudta vonszolni magát Jeannette mellé és aztán ő is leroskadott a földre. A szemei elsötétültek, tagjait megbénította valami halálos dermedtség, - s aztán úgy rémlett neki, hogy ő is hull, esik, zuhan lefelé a végtelen semmiségbe. Ez volt az utolsó érzése, amelyre emlékezett...

XVII.

Mikor Várhelyi újra fölnyitotta a szemét és lassanként eszméletre tért, csodálkozva vette észre, hogy tábori ágyon fekszik és egy ismeretlen arc hajol föléje. Ahogy jobban megnézte, látta, hogy vöröskeresztes betegápoló, aki aggódalmasan figyeli az ő lélegzetvételét.

- Na, csak hogy már ön is kinyitotta a szemét! - mondta a betegápoló megkönnyebbülve és jóságosan rámosolygott Várhelyire. - Mondhatom, hogy elég sokáig váratott magára...

- És Malvy kisasszony?

- Ő teljesen jól érzi magát, sőt már segít is a betegek ápolásában.

- Ha Malvy kisasszony csakugyan egészséges, miért nincs itt mellettem?

Az ápoló megigazította a párnát Várhelyi feje alatt és jóságosan mosolygva felelt:

- Amíg az ön élete veszedelemben forgott, Malvy kisasszony szakadatlanul itt virrasztott az ön ágya mellett. És csak akkor ment el, mikor az ön ereje lassan kezdett visszatérni és már látszott, nemsokára öntudatra ébred.

- De miért nem várta meg legalább, míg fölébredek? - türelmetlenkedett Várhelyi.

- Az orvos nem engedte, - felelte az ápoló. - Attól félt, hogy önt nagyon fölizzgatja, ha Malvy kisasszony itt lesz és akkor ismét visszaesik az ájulásba... Aztán meg vannak súlyosabb betegek is, akik inkább rászorúlnak Malvy kisasszony ápolására. Sebesültek...

- Hát én is megsebesültem? - kérdezte Várhelyi és szorongva tapogatta tagjait.

- Egy-két jelentéktelen karcolás az egész - nyugtatta meg az ápoló. - Minden baja csak a tulságos idegfeszültség volt. De már ez a válság is szerencsésen elmúlt, úgy hogy egy-két nap múlva minden veszedelem nélkül fölkelhet. Föltéve, persze, hogy addig szép csöndesen és nyugodtan viseli magát. Mert csakis a pihenés gyógyíthatja meg az idegeit.

- Hát Montgomeryné? - kérdezte aggódva Várhelyi: - nem sebesült meg?...

- Külön sátorban fekszik. A férje egy pillanatra se mozdul el az ágya mellől és Malvy kisasszony is csaknem mindig mellette van.

Ez a fölvilágosítás nagyon megnyugtatta Várhelyit, aki most már arra kérte az ápolót, hogy mondja el neki a szörnyű katasztrófa részleteit és hogy miképpen találták meg őket.

- Csak a földrengés derítette ki, hogy csodálatos barlangrendszer ágazott szét a város alatt - magyarázta az ápoló. - Mihelyt az első lökés jött, azonnal megcsuszamlott a legfelső földréteg és nyomban összeomlottak a rajta épült házak. Csak akkor lettek láthatók a furcsa barlangok, melyek valósággal aláaknázták az egész várost...

- Igen, tudom! - bólintott Várhelyi és megborzongva gondolt arra nagy, földalatti barlangra, amelynek titkait csak ő, meg a két asszony ismerték.

- Önöket is egy ilyen gránitbarlangban találták meg a mentők, - folytatta az ápoló.

Óriási, tömör gránitsziklafal nyult föl a mélységből, s ennek a falnak egy keskeny párkányán hevert ájultan ön, a két hölgy mellett. Örök csoda, hogy megmenekültek, mert alig pár lépésnyire a sziklafal tövétől, levált es a mélységbe zuhant az egész gránitboltozat, mely az alatta tátongó, legnagyobb barlangnak a kupolája volt...

Várhelyi behunyta a szemeit és újra látta, újra átélte képzeletében a rettenetes pillanatokat... Látta az ájultan heverő két asszonyt, - aztán a feléje rohanó sárga ördögök vérszomjas arcát, -

hallotta tulajdon revolverének dörrenéseit - és végül látta amint alig két lépésnyire tőle kettéhasad a sziklafolyosó és a leszakadó óriási sziklatömeg rémséges robajjal zuhan a mélységbe, magával rántva a kétségbeesetten üvöltöző kinaikat...

- A mentők rögtön fölszedték önöket, noha kínai ruhában voltak, - folytatta az ápoló - pedig a parancs az volt, hogy elsősorban a fehér lakosságot kell megmenteni. De a kötözőhelyen, mikor lemosták arcukról a festéket, mindjárt láttuk, hogy önök is fehérek és nemsokára megjött Montgomery ur és akkor minden rendben volt. Mert az egyik orvos nyomban ráismert Montgomerynéra és azonnal értesítette a milliárdost.

- És mióta fekszem itt?... Régóta már? - kérdezte Várhelyi izgatottan.

- A földrengés szerdán éjjel volt, - felelte az ápoló - s önöket már csütörtökön hajnalban megtalálták. Ma pedig szombat délután van; vagyis ön több, mint hatvan óráig hevert ájultan és még arra se eszmélt föl, mikor a barlangból idehoztuk.

- Hatvan óráig? - hökkent meg Várhelyi. - De hiszen az lehetetlen!

- Az orvosok azt mondják, hogy nagy izgalmak és végkimerülés esetén ez a hosszú ájulás nem is ritka. A tudomány katalepsziának nevezi ezt az állapotot.

- Sohase hittem, hogy élve szabadulok abból a rémes barlangból - mondta Várhelyi.

Még ki se mondta az utolsó szavakat, mikor könnyű árnyék suhant a sátor bejárata elé. Karcsu, kedves leányalak, akinek szőke haja valósággal ragyogó aranyként világított, amint hátulról reáverődött a nap verőfénye...

- Jeannette! - kiáltott föl Várhelyi boldogan és föl akart ülni, de nem volt ereje.

- Pszt! - mosolygott reá a szép leány és tréfás szigorúsággal fenyegette meg.

- Én édes aranyvirágom! - suttogta Várhelyi és két szemét elöntötték a könnyek.

Jeannette odament a beteghez, gyöngéden megsimogatta a homlokát, s aztán odaadta lágy, fehér kezét Várhelyinek, aki gyöngéd szerelemmel csókolgatta minden egyes ujját.

- Tele van a szivem gyönyörűséggel és verőfénnel, édes! - mondta Várhelyi.

Aztán Jeannette leült az ágy mellé és a két boldog szerelmes sokáig beszélgetett, - de mindig csak a jövőről, mintha kölcsönösen irtóztak volna a szörnyű mult emlékeinek bolygatásától. Majd Várhelyi megkérdezte, hogy hol van Montgomeryné?

- Csak maga legyen jobban, édes Géza, - felelte Jeannette - akkor majd meglátogatjuk együtt... Sajnos, még mindig nagyon gyöngé és az orvosok is aggódnak érte.

A két szerelmes elhallgatott és gyöngéden megfogták egymás kezét. Mind a ketten arra gondoltak, hogy Montgomery asszony sokkal többet szenvedett, mint ők, s ezért Várhelyi se neheztelt, mikor Jeannette halkan megkérte:

- Látta, édes Géza, én nagyon szeretem magát és bizony szívesen itt maradnék egész nap, de hál' Istennek, maga már nem olyan beteg, mint szegény Alice, akinek sokkal nagyobb szüksége van rám... Bocsássa meg hát, édes, hogy elmegyek és gondoljon rám annyiszor és oly nagy szeretettel, mint én magára...

*

Negyednapra Várhelyi már annyira megerősödött, hogy föl tudott kelni, s a következő napon már elmúlt minden nyoma a nagy idegrázkódtatásnak is, amelyen átesett.

Gyönyörű, verőfényes nyári nap volt, mikor Jeannette eljött érte, hogy együtt meglátogassák Montgomery Alicet. Szótlanul mentek, egymás kezét fogva: de nekik már nem is volt

szükségük semmi beszédre; boldogságtól ragyogó szemük lépten-nyomon összevillant és mosolygó tekintetük úgy fonódott egymásba, mint két verőfényes napsugár... Ők már teljesen megértették egymást és boldogok voltak!

A milliárdos gyönyörű sátrat állíttatott a beteg Alicenak, sőt pompás kis kertet is hordatott össze a sátor előtt, mert tudta, hogy Alice mennyire szereti a virágokat. Tul a kis kerten, ahogy a domb szeliden lejtősödött kelet felé, fehér tajtékkal bodrosan hullámozott az óceán kék vize és hullámai csendes, altató morajlással verődtek a parti sziklákhöz.

Alice remek csipkével és finom himzésekkal diszitett ágyon feküdt a nyitott sátorban. Az arca hófehér volt és mély, sötét szemei, mint izzó csillagok ragyogtak elő a sápadt arcnak klasszikus szépségű keretéből. Charlie ott ült a felesége ágya mellett és halkan, szerelmesen suttogott neki. A szép asszony boldogan, hálásan mosolygott reá; az arca csupa szelidség és megnyugvás volt, - s hogy szénfekete hajának dus koronája körülfolylta a gyönyörű, halvány vonásokat: oly pompás, földöntuli volt a kép, hogy Várhelyi és Jeannette önkéntelenül megálltak a sátor előtt, s pár pillanatig némán nézték a csodaszép képet.

Mikor Alice meglátta a fiatal párt, örvendetes meglepetéssel sóhajtott föl és repesve nyujtotta feléjük a kezét. Föl akart ülni, de még nem birt, csak intett a kezeivel, hogy jöjjenek közelebb... És amikor Várhelyi megcsókolta a kezét, Jeannette pedig a homlokát, odaültette maga mellé mindkettőjüket és halkan, kissé töredezett hangon mondta:

- Lelkem mélyéből örülök, hogy eljöttek... És még jobban örülök, hogy olyan boldogok... Még meg se köszöntem önnek, Várhelyi, amit értem tett... Pedig...

A mosolygás eltűnt ajkairól, a vonásai hirtelen megkeményedtek és szája körül ismét megjelent az a fájdalmas vonás, melyet Várhelyi már a földalatti városban is látott... Jeannette ijedten hajolt közel hozzá és letörülte Alice arcáról a szeméből kiszivárgó könnyeket.

- Alice, édes jó Alice, - szólt most gyöngéden a „kékszemű óriás” - ne gondoljon már a multa... Felejtse el a szomorú és izgató emlékeket; hiszen tudja, hogy az orvos föltétlen nyugalmat rendelt, mert az izgalom csak fokozza a maga ideggyöngeségét.

- Azt hiszem, hogy az orvos téved - szólt Alice mosolyogva. - Nekem jót tesz a visszaemlékezés, mert annál jobban tudok örülni a megszabadulásomnak. És aztán - tette hozzá habozva - ha összehasonlítom a multat a jelennel, még meg is könnyebbülök... Bocsásson meg, édes Charlie: én jól tudom, hogy rossz voltam magához...

- De Alice! - vágott közbe a „kékszemű óriás” gyöngéd szemrehányással - mit beszél?...

- Nagyon rossz voltam magához, - folytatta elborult arccal a szép asszony - de most annál jobb akarok lenni. Mindenekelőtt mélységesen bánom, hogy oly sokszor félreértettem és lekicsinyeltem a maga jóságát, édes Charlie...

- De Alice! - szólt közbe könnyörgő hangon Montgomery - minek izgatja magát?

- És ez a megbánás oly jól esik nekem - folytatta Alice, mintha nem is hallotta volna a férje közbeszólását. - Megnyugszom rajta és megkönnyebbülök...

Mindkét kezével megfogta a férje jobb kezét, melyet gyöngéden simogatott, s aztán halk hangon, véghetetlen szelidséggel és alázatosan beszélt tovább:

- Egy vallomással adósa vagyok, édes Charlie; de ezzel várni akartam addig, míg mindnyájan együtt leszünk... Mindnyájan, igen; mert azok után, amik történtek, most már Jeannette és Várhelyi is hozzánk tartoznak, ugy-e, Charlie?...

A „szőke óriás” némán bólintott, mire Alice fojtott hangon kezdte:

- Kicsi Jeannette, kérem: emelje föl egy kicsit a fejemet... ugy, köszönöm... Mindjárt könnyebben lélegzem és nem esik oly nehezemre a beszéd...

- Alice, - könnyörgött Charlie - ne erőltesse magát... Hiszen ez ráér!

- De mikor nekem oly nagy megkönnyebbülés, ha elmondhatom! - felelte Alice mosolyogva. - Arról az estéről akarok beszélni, amikor az Operából hazajöttünk. Akkor este érkeztem először, hogy milyen rut hálátlansággal fizetek a maga végtelen jóságáért, édes Charlie... Fölülkerekedett bennem a jobb érzés, a megbánás és elhatároztam, hogy azon az éjszakán kiöntöm maga előtt a lelkemet. Ugy gondoltam, hogy ha alázatosan bocsánatot kérek magától, akkor a maga bocsánatával együtt megkapom végre azt a tiszta és zavartalan boldogságot is, amelyről annyit ábrándoztam... holott pedig oly közel voltam hozzá mindig, hogy csak a kezemet kellett volna kinyujtanom... Igaz-e, édes Charlie, én szerelmes uram?...

A „szőke óriás” nem tudott felelni a könnyeitől, csak szomoruan bólintott.

- Meg akartam mondani magának Charlie, - folytatta a szép asszony fölsóhajtva - hogy nagyon szeretem magát és sohase leszek többé a régi szeszélyes, önző és léha asszony. Ezért indultam el hálószobámból a maga dolgozószobájába, pompás estélyruhában, ahogy az Operából hazajöttem és még a gyémántjaimat se vetettem le. De el se jutottam a maga szobájáig, mert a folyosóról elraboltak. A Gondviselés nem engedte, hogy ily olcsón jussak a boldogsághoz. Óh, hogy megbűnhődtem azóta!...

Két fájdalmas könnycsepp szántotta végig a beteg asszony sápadt arcát, melyről lassanként eltűntek a láz rózsái. Látszott rajta, hogy megkönnyebbült a sirástól, - de mikor észrevette Charlie arcán a végtelen bánatot, rögtön abbahagyta a sirást. Mintegy varázsütésre megváltozott, kiderült az arca, ismét megjelent rajta a régi, csábítóan kedves és kacér mosolygás, sőt hangja is a régi, elkényeztetett, éneklő hang volt, amikor megszólalt:

- Tegye föl a nyakamra, édes, ezt a rubinnyakláncot, a gyöngysort pedig fonja be a hajamba... Maga pedig, édes Charlie, hozza el a tükroimet... Szeretném látni magamat, hogy szép vagyok-e még és milyen leszek, ha fölkelek...

A hangja oly édesen zengett, mint a pacsirtaének és Charlienak a szíve majd kiugrott a boldogságtól. Most végre megtalálta a feleségét, - most végre teljesen az övé volt ez a szép asszony: a szíve és a lelke is az övé volt - és ekkora boldogságról még álmodni se mert... Óh, hát valóban igaz, hogy minden bajnak megvan a jó oldala is - ime, a végzetes szerencsétlenség, mely majdnem megfosztotta őt Alicetől, voltaképpen áldás és szerencse volt, mert hiszen ez adta vissza neki teljesen az imádott asszonyt!

- Köszönöm, édes Charlie, - mondta Alice hálásan, mikor Montgomery visszajött a tükörrel. - Nos, tartsa hát szépen... Kissé távolabb, hogy jobban lássam az arcomat... Nos, szép vagyok-e még?... Istenem, bizony megfogytam egy kicsit és sápadt is vagyok...

- Soha életében nem volt ilyen szép Alice, mint ma! - jelentette ki Montgomery véghetetlen gyöngédséggel. - Soha életében, Alice: esküszöm!...

- Igazán mondja?... Igazán? - örvendezett Alice és szép arca lázasan kipirult a boldogságtól. - Adja hát ide a tükroet, kérem...:

De oly gyöngye volt, hogy nem birta tartani, az ezüstkeretes kezitükroet és erre megint elszomorodott az arca; fáradtan ejtette le kezét az ágyra és szomorúan fölsóhajtott:

- Csak ilyen gyöngye ne lennék!... Mondja, Charlie, édes: meddig tart még ez a gyöngeség?

- Óh, legfőljebb csak pár napig! - mondta Charlie élénken. - Csak addig tart, amíg kiheveri az átélt izgalmakat. Látja, itt van Várhelyi: ő még kimerültebb és gyöngébb volt, mint maga és

mégis talpra állt. Csak legyen nyugodt és türelmes, édes Alice... Óh, hiszen ráér meggyógyulni: az élet oly hosszú és maga még olyan fiatal!

- De kár minden napért, minden óráért, - sóhajtott Alice - mert oly sok mulasztást kell jóvátennem... oly sok tartozást kell lerónom maga iránt, Charlie!

A „szőke óriás” felelet helyett odatérdelt a szép asszony ágya mellé és sokáig némán csókolgatta hófehér kezeit...

- Még akkor se volt ilyen szép, asszonyom, - törte meg Jeannette a csendet - mikor az Operába mentünk azon a szomorú estén. Pedig milyen szép volt már akkor is!

- Igazán? - kérdezte Alice és szinte gyermekesen örült: - igazán édes Jeannette?

Végre már nem bírta tovább a megerőltetést és a feje fáradtan hanyatlott párnáira. Mosolyogva intett Charlienak, hogy elviheti a tükört és megkönnyebbülve fölsóhajtott:

- Most már jobban vagyok... Óh, bizonyára nem tart már sokáig...

Jeannette le akarta szedni róla az ékszereket, de Alice nem engedte; megvárta, míg Charlie elment a tükörrel és akkor gyöngye hangon, de tele szelidséggel és megnyugvással mondta:

- Szép akarok maradni, Jeannette... Szép akarok maradni mindaddig, ameddig Charlie lát... Egészen végig, sőt még azután is!

- De, asszonyom! - riadt meg Jeannette - ugyan mit beszél, az Istenért?...

- Csak hadd maradjon rajtam minden, - folytatta Alice álmodozva. - Ezek a gyöngyök és gyémántok mintha a könnyeim volnának, a rubinok pedig véremnek cseppjei... Szébb ékszert nem is választhattam volna hogy a ravatalomon viseljem...

Jeannette és Várhelyi lélektelenül néztek össze... Ők már tudták, hogy Alice életének a fáklyája elalvóban van, - de nem is sejtették, hogy a szép asszony szintén tudja ezt... Jeannette hangosan akart tiltakozni, de Alice lemondóan legyintett a kezével, s ujját az ajkára téve, hallgatást parancsolt, mert közben Charlie már visszajött. És Jeannette elszorult szívvél hallgatott, némán lenyelve könnyeit, amelyek fojtogatták...

- Nos, Charlie, - kérdezte most Alice - nem vinné el kissé sétálni Várhelyit?... Mondja el neki is a terveit, mint nekem; Várhelyit ez bizonyára nagyon fogja érdekelni. Mi ketten pedig, Jeannette meg én, addig csendesen elbeszélgetünk.

Charlie szótlánul kivezette Várhelyit a sátorból, de nem a terveiről beszélt neki, hanem erőltetett nyugalommal, bár aggodalomtól reszkető hangon kérdezte tőle:

- Mondja, Várhelyi, de őszintén... Ugy-e, nagyon megváltozott a feleségem?

- Mindenesetre, - felelte Várhelyi - de hát ez olyan természetes! A tömérdek izgalom és szenvedés nagyon megviselte. Időre van szüksége, hogy visszakapja az erejét; de ez nem lesz nehéz, mert látszik, hogy az idegrendszere teljesen rendben van. Az elméje és a kedélye nyugodt, a szemei tiszták és ragyogók, az arca csupa lélek, tele kifejezéssel; sőt Jeannette egész határozottan azt mondja, hogy még sohase volt ilyen szép...

- Igaza van, Várhelyi, - bólintott a milliárdos szorongva - de éppen ez aggaszt legjobban... A szépsége már szinte földöntúli és ilyen az arckifejezése is... Az orvos ugyan nem mondta meg nekem a véleményét, de sejtem, hogy már menthetetlennek tartja Alicet... És én mégis reménylek - reménylek, - reménylek, - mert nem akarom, hogy...

Szinte fogcsikorgatva, ökölbe szorított kezekkel harsogta ezeket a szavakat; mintha dacolni akarna a sorssal, a végzet erejével, - úgy hogy Várhelyi a lelke mélyéig megrendült. Végzetlenül szánta, sajnálta ezt a hatalmas energiájú férfit, akiről jól tudta, hogy a végzetes csapás

ugy fogja összetörni, mint ahogy a villámcsapás is derékban roppantja ketté a százados faóriást. És részvéttel hallgatta a „szőke óriás” terveit, amelyekkel bizonyára önmagát, a fájdalmát akarta elkábitani, hogy szabaduljon balsejtelmeinek a lidércnyomása alól...

- Nézzen oda! - szólt a milliárdos és a romokban heverő világvárosra mutatott, ahol már lázasan dolgoztak a nyüzsgő emberek ezrei. - Hallja-e az ujjászülető város életének pezsgő lüktetését?... Az én embereim azok, az én pénzem mozgatja, hajtja az óriási gépezetet, amely vaspántok közé építi az új házakat hogy többé már a föld se bír velük...

Kitárta hatalmas karjait, mintha szívére akarná ölelni az új várost, amely valóban az ő pénzén és neki épült. De, mielőtt folytathatta volna, gyors és könnyű lépésektől zörrent meg hátuk mögött a kavics... Jeannette sietett felénk és halálsápadt volt az arca.

- Uram, - szólt remegő hangon a milliárdoshoz - a nagyságos asszony kéreti... Kissé rosszul lett és nagyon szeretné, ha ön ott lenne mellette.

Montgomery rémülten rohant előre, mialatt a két szerelmes megdöbbenve, mély szomorúsággal nézett össze. Jeannette egy szót se szólt, Várhelyi se kérdezett tőle semmit, mert kiolvasta a tragikus valóságot a leány szorongó szemeiből. Lassan visszamentek a sátorba ők is, de megálltak az ajtóban, hogy ne zavarják a haldokló bucsuzását.

A „szőke óriás” ott térdelt az ágy mellett és őrjöngő szenvedéllyel csókolgatta a szép asszony ajkát, homlokát, hidegülő kezeit. És közben egyre beszélt, - maga se tudta már, hogy mit, - de beszélt, hogy biztassa önmagát:

- Alice, - könnyörgött lázasan - szerelmem, drágám!... Hiszen nincsen semmi baj!... Óh, nagyon boldogok leszünk!... Tízszerte gazdagabb vagyok, édes, mint voltam!... Amit csak kíván, mind a magáé lesz... óh, édes: csak gyógyuljon meg!...

A szenvedélytől rekedt hangon beszélt és egyre csak azt ismételte hogy mily gazdagok lesznek, mintha ettől várta volna, hogy új élet költözik a halállal vívódó asszony testébe... Alice eleinte mosolyogva hallgatta ezt az áradozó beszédet, majd hirtelen elkomolyodott, mintha árnyék suhant volna át szép arcán és sóhajtván mondta:

- Mily nagyon szeret még most is, édes Charlie!... Most értem csak, hogy milyen boldog lehettem volna, ha megtudtam volna becsülni magát. És milyen boldoggá tehettem volna az uramat is!... De most már késő. Eszembe jut Shakespeare verse... Óh, milyen igaza van!... Hogy minden, ami jó, elkésve jön!... És hogy csak akkor tudjuk megbecsülni a boldogságot, amikor már elveszett...

A hangja egyre halkabb lett és a szeme elfátyolosodott. A szerencsétlen milliárdos szeretett volna felordítani fájdalmában, - de fékeznie kellett vad kétségbeesését, nehogy a szenvedélyes kitörés megölje a szép asszonyt. Lehajolt hozzá és gyöngéden megcsókolta a halálra vált halvány arcot, melyen már gyöngyözött a hideg veriték.

- Mire való ez a kétségbeesés édes Alice? - mondta emberfölötti önuralommal. - A nehéz napoknak most már vége: s ami ezután következik, az csupa zavartalan boldogság lesz.

Kimondhatatlan gyöngédséggel hajolt újra az ágy fölé és újra meg újra megcsókolta a szép asszonyt, akinek szemeiből patakzottak a könnyek... Aztán, mintha utolsó erejét szedné össze, hirtelen fölemelte csodaszép fejét a haldokló és ő is visszacsókolta Charliet, - olyan hévvel és forrón, mintha lelkét és egész életét át akarná lehelni az ura testébe... Lihegve hanyatlott vissza a párnáira, - de most már nem sirt, sőt derülten mosolygott és gyönyörű vonásai is kisimultak.

Meglátszott rajta, hogy már leszámolt mindennel és azt a pár óráját, ami még hátra van, azoknak akarja szentelni, akik szerették őt, amíg élt és siratni fogják akkor is, ha már itthagytá

őket. Intett Jeannettenek és Várhelyinek, akik még mindig a sátor bejáratánál álltak, hogy jöjjenek közelebb.

- Magának köszönhetem, édes Jeannette, - mondta hálás gyöngédséggel - hogy megismertem a tiszta és önzetlen szerelmet, amely tele van édességgel és boldogsággal. Ez hozta meg szivembe a békét ebben az utolsó órában és ez ad erőt arra is, hogy nyugodtan tudok megválni attól az élettől, amelyet annyira nem becsültem meg eddig!... A jó Isten áldja meg magát mind a két kezével, édes Jeannette: és ha valaha bánata lesz, amit ne adjon az ég: jussak eszébe, édes, hogy megvigasztalódjék...

A fiatal leány zokogva fordult félre, mialatt Alice rávetette ragyogó szemeit Várhelyire és egyre halkuló hangon folytatta:

- Maga hozott ki engem a földi pokolból, édes Várhelyi. Magának köszönhetem, hogy nem pusztultam el az ópiumbarlangban, ahol testemmel együtt elsorvadt volna a lelkem is. Magának köszönhetem, hogy boldogan halok meg... fiatalon és szerelmesen, ajkamon az uram csókja, mely minden bűnömtől fölold...

A hangja szinte elhalt és most már csak gyöngé sóhajtásként hallatszott.

- Milyen jó, hogy maga itt van, édes Charlie! - suttogta boldogan - óh, milyen jó lesz, elaludni maga mellett.....

Odafektette csodaszép fejét a férj vállaira és lehunyta ragyogó szemeit. Elkékülő ajkai még egyszer megnyiltak, - még egyszer elsuttogtak a férje nevét, - aztán különös árnyék borult az arcára, gyönyörű vonásai megkeményedtek klasszikus szépségükben, mintha a legnagyobb művész márványba véste volna... és Charlie őrzöngő sikoltással borult reá, hogy csókjaival fogja föl az ajkairól elröppenő életet...

*

Pár nappal Alice temetése után Jeannette és Várhelyi ott álltak a tengerparton, a sziklába vágott ideiglenes sir előtt, melyben a milliárdos felesége aludta örök álmait. Egyikük se szólt, de azért mindkettőjük szíve csordultig volt az érzésekkel és csak alkalomra várt, hogy kitörhessen... Ujra látni vélték a csodaszép asszonyt, amint virágokkal telehintve, ékszerének ragyogó pompájában, csöndesen feküdt a koporsóban - és Jeannette kék szemei lassanként megteltek könnyekkel.

- Jeannette! - szólt Várhelyi - ne zavarjuk az álmát bánatunkkal.

A fiatal leány összerezzent és könnyei fátyolán át rámosolygott a vőlegényére. Fejük fölött, a sötétén kéklő ég magasságában, diadalmas szerelmi dalra zendített rá egy pacsirta, s a nyári nap örömet, boldogságát hirdető madárdal belopta magát a két fiatal szívébe... És, amint a szemük összevillant, önkéntelenül közelebb simultak egymáshoz, - majd Várhelyi lehajolt menyasszonyához és sokáig, hosszasan csókolta őt... Mert ez az élet: a szerelem, amely még a halálnál is hatalmasabb, - éppen úgy, mint ahogy a siron is kinyílnak a virágok!

VÉGE.